

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENS DAL

Redaksjonens adresse:

Postboks 46 — Høvik

NR. 2

FEBRUAR 1945

4. ÅRG.

I den nærmeste framtid . . .

Det har vært et meget interessant arbeid å gå gjennom svarene på de returnerte spørreskjemaer og gjennom dem se hvilke ting som skiller og hvilke ting som er felles for et stort antall samlere. Det store og avgjørende skille er spesial- og Norgessamlerne på den ene side og den mere allsidige samler på den annen. Begge disse samlargrupper ser imidlertid ut til å sette like stor pris på de generelle oversikter over et lands frimerker, og skipsreder Odfjells Sverige og ingeniør Phils Islands oversikt leder stort. Det gleder meg å kunne meddele leserne at vi snart vil begynne offentliggjørelsen av en liknende oversikt over Danmarks frimerker, skrevet av lektor Mauritz Hauge, som vil være leserne kjent fra sine glimrende artikler om vannmerkene på de ungarske frimerker. Det er seinere tanken at de mest populære europeiske land skal behandles på liknende måte.

I dette nummer begynner vi også en meget interessant artikkel av byråsjef Viggo Dunér om Henrik Dethloff og Justus Anderssen. De yngre samlere hører jo ofte disse to navn nevnt, men utenom det at de var våre mest kjente filatelister, vet de svært litet om dem. Dunér forteller oss først om den klubb de ferdedes i og gir oss deretter en levende skildring av disse to venner som

betød så meget for filatelen i vårt land. Jeg er sikker på at denne artikkel ikke bare vil interessere de unge, for hvem den først og framst er skrevet, men også de eldre, som med et visst vemod vil lese om de dager da Justus og Dethloff gikk lys levende omkring blant dem.

Der arbeides i det stille på mange hold innen filatelen. En komite som vi har hørt lite til, men som viser seg å ha arbeidet godt, er redaksjonskomiteen for den håndbok over Norges frimerker som forbundet vil utgi til Postverkets 300-års jubileum. Komiteen har utarbeidet en lengere og detaljert plan over hvorledes den tenker seg håndboken lagt an og denne plan vil bli offentliggjort i vårt neste nummer sammen med et opprop til landets filatelister fra Norsk Filatelistforbunds formann.

Svært mange av våre lesere ønsker opprettet en «Spørsmål og svar spalte» og vi vil derfor gå igang med en slik. De spørsmål som vi mener har interesse for et større antall samlere vil bli besvart i spalten, mindre vesentlige derimot direkte. Vi anmoder alle som skriver til tidsskriftet og ber om opplysninger om vennligst å vedlegge svarporto.

Red.

SVERIGES FRIMERKER

(Forts. fra nr. 11/1944.)

Av ABR. ODFJELL

Posthorntypen

Det tyske maskinpapir som er nevnt i begynnelsen av Sifferutgaven, ble tatt i bruk tidlig i 1886 og trykkeriets første frimerkeleveranse var 13. februar 1886.

Før er også nevnt at dette papir ble påtrykt kontrollstempel (blått posthorn) av postverket — og 10 øres frimerket var det første som ble trykt.

Trykket på disse merker med blått posthorn på baksiden er bedre, klarere, fri for urent trykk og for de mange typefeil som både tagging 14 og tagging 13 merkene hadde da de ble trykt på Tumba's papir. Det maskingjorte tyske papir var tynnere og mer gjennomskiktig enn Tumba's håndgjorte papir. Det er få nyanser. De hvite flekker som enno finnes iblant skyldes de skadede, bøyede plater som Tumba's ujevne, knutede papir hadde forårsaket. Abklatsch er dog mer alminnelig på dette maskingjorte papir. Det hender at posthornet på baksiden er forskjøvet. Merker uten posthorn eller med omvendt posthorn er ukjent.

Posthornserien omfatter de tidligere verdier unntatt 12 og 24 øre. Som ny verdi kom i 1891 2 øre oransje.

2 øre oransje.

Fra 8. juli 1891 til 24. august 1892. Opplag 1 981 100.

Allerede i 1891 var det bestemt at tofargede øremerker skulle trykkes. — De var bestilt, men ikke ferdig i rett tid. Som en provisorisk hjelp ble besluttet å trykke noen provisoriske 2 øre merker — og platene etter 24 øre skulle anvendes. Midtfeltet med verdiangivelsen ble utborret og nye fellingler med «2 øre» ble forarbeidet etter et i kobber gravert stempel. På grunn av hastverket ble der en del forskjelligheter i typene og «2» tallet ble uheldig. Etter den første trykning ble der rettet på en del ved utskifting av klisjeer. Disse ble satt fast med fire stifter, som muligens ikke har vært tilstrekkelig avpusset, eller de er løst, hvorved prikker er kommet på frimerket. Ofte finnes to prikker foran «Sverige» og «Öre» og/eller to etter disse ord. Finnes utagget.

Her er kun to opplag. Det første i juli 1891 med 1 558 500, det annet i første halvdel 1892 med 422 600.

Blant typefeil kan nevnes at varianten smal fotstrek på «2» forekommer to ganger i arket. I flere merker løper fargen til de ytre sirkler sammen. Dette finnes gjerne på nr. 61, 71 og 81 i arket.

Straks foran FRIMÄRKE finnes et punkt — det er på nr. 32, 34, 36, 38, 40, 82, 84, 86, 88 og 90 i arket.

SVERIGE er ofte utydelig, idet V, R og G er fylt med farge. Man finner også noen små parallele streker (med sirkelen) foran TVA.

3 øre brun.

Fra 9. april 1887 til 22. september 1892. Opplag 1 465 100. Nyansene er lysebrun og brun.

Den første er den alminneligste. Er kjent utagget. I denne forbindelse kan nevnes, at et parti makulatur av utaggede tjeneste og alminnelige frimerker ble utbredt i Göteborg i 1891. Seinere ble de par for par påsatt brev sammen med dagens frimerker. De fleste ble stemplet i 1892 og solgt. Dette falskneri ble oppdaget, men mange par var allerede kommet ut. Et ofte sett datostempel er «Göteborg 18/2-1892».

4 øre grå.

Fra 12. april 1886 til 28. mai 1892. Opplag 23 182 100. Nyansene er lysegrå og grå.

5 øre grøn.

Fra 24. mai 1886 til 24. mars 1891. Opplag 9 465 400. Nyansene er lysegrøn til blågrøn.

6 øre fiolett.

Fra 7. august 1888 til 26. august 1892. Opplag 856 900. Der er tre leveranser 1888 rødfiolett, 247 400, 1890 fiolett 285 400 og 1891 blåfiolett 324 100. Finnes utagget.

10 øre rød.

Fra 24. februar 1886 til 20. mai 1891. Opplag 182 212 400. Rosa og karminrosa er nyansene. Da fargen ikke tåler vann er utblekede merker alminnelig. Utagget er kjent.

20 øre rød.

Fra 19. mars 1886 til 26. mars 1891. Opplag 17 994 100. Nyansene er i mursteinsrød. Er kjent på kartongpapir.

30 øre brun.

Fra 22. mars 1886 til 5. oktober 1891. Opplag 10 417 500. Nyansene er brun og mørkebrun. Er kjent på kartongpapir.

50 øre karmin.

Fra 25. mai 1886 til 4. desember 1892. Opplag 2 834 800. Karminrosa og mørk karmin. Der er også en anilinkarmin farge, som er gått gjennom papiret og synes på baksiden.

1 krona, brun og blå.

Fra 2. oktober 1886 til 18. januar 1900. Opplag 2 474 900. Nyansene er lysebrun og brun og mørkeblå. Finnes utagget.

Da beholdningen av posthornpapiret var rikelig ble dette brukt til 1 krone frimerkene helt til 1900.

For å få brukt opp de liggende beholdninger av 12 og 24 øres frimerker, som var blitt overflødige ved portonedssettelsen (1885), besluttet postverket i 1889 å la disse frimerkebeholdninger overstemple med «10 öre». For dette øyemed gravertes et stempel i stål, hvorav en trykkplate ble forarbeidet.

12 og 24 øre ble no trykt over med det nye stempel i en mørkeblå farge, sommetider svartblå.

10/12 — opplag 1 957 000

10/24 — » 204 400

Her er få varianter. Ifølge hr. Nils Strandell i Nordisk F.T. 1910 var der på 10/24 følgende:

- Nr. 6 i arket, svart, rund flekk mellom de to øverste kroner.
- » 23 — liten rund flekk til høyre under nederste krone.
 - » 33 — svart flekk i innerste ring.
 - » 53 — svart flekk ved nederste krone.
 - » 84 — som nr. 6.

Her er ingen omvendte trykk, heller ikke finnes disse frimerker med tagging 14.

Tofargede øremerker

Som nevnt var der tidlig i 1891 bestilt nye tofargede frimerker for de minste verdier. Disse ble ikke ferdig i rett tid, hvorfor 2 øre oransje ble forarbeidet, som allerede fortalt under siffermerkene.

De nye tofargede frimerker ble de siste frimerker trykt i boktrykk. De kan jo også kalles siffermerker, omenn av en ny type.

Der finnes fem originalstempler. Et til rammen og et til bunn og verditall for hver av de fire verdier 1 øre, 2 øre, 3 øre og 4 øre. Etter at 100 avstøpninger var tatt av et stålstempel, ble disse loddet sammen til en plate, og av denne ble der tatt en plate i nysølv som da ble matrisen til de nødvendige trykkplater. Antagelig er rammen til 1 og 3 øre trykt samtidig, da disse har samme farge. To plater ble brukt til hver farge.

Papiret er heretter levert av Klippans Pappersbruk i Skåne. Det har vannmerke — en stor krone — og i arkets margin på alle fire sider står KUNGL. POSTVERKET. Vannmerke finnes ofte omvendt.

Av samtlige verdier utkom noen få ark i utagget stand.

1 øre brun og blå.

Fra 15. juni 1892 til 17. september 1910. Der er noen ubetydelige nyanser i den blå farge. Finnes utagget.

2 øre gul og blå.

Fra 25. august 1892 til 9. desember 1910. Denne farge finnes lysegul og lysoransje, rammens farge fra lyseblå til mørkeblå. Finnes utagget.

3 øre brun og oransje.

Fra 23. september 1892 til 1903. Opplag 8 630 300. Her er få og små fargenyanser. Finnes utagget. I 1896 ble denne verdi ansett for å være overflødig. Trykkeriet (Bagge) fikk den 29. mai beskjed om ikke å trykke flere 3 øre frimerker, hvorfor ingen 3 øre ble trykt i 1896. Men da 15 øre verdien ble innført ved årets slutt ble trykningen igjen opptatt — idet 3 øre sammen med 15 øre kunde brukes til postanvisningenes internasjonale porto for mindre beløp. I 1903 ble trykningen av 3 øre definitivt stoppet, idet det da utkomme 8 øre sammen med 10 øre tilfretsstillet behovet. Neste 3 øre utkom i 1919.

4 øre karmin og blå.

Fra 20. mai. 1892 til 4. april 1910. I de første år var fargen i karminrøde nyanser, men fra 1893 og utover noen år bruktes en anilinkarmin som var ømtålig for vann. Den blå farge er i små nyanser. Finnes utagget. Variant 4-tall langt til venstre.

Kong Oskar utgaven

Den 13. mars 1891 kunngjorde Postverket at 5, 10 og 20 øres frimerker skulde utkomme i kobbertrykk.

Det er en smukk, vel utført utgave.

Framstillingsmåten var at et moderstempel ble forarbeidet for øremerkene, men uten verdiangivelse. Dette herdede stålstempel ble presset mot bløtt stål, slik at den graverte tegning overførtes på det bløte stål. Når det nødvendige antall klisjéer var tatt ble verditallet inngravert. Det bløte stål ble herdet og presset mot blyplater. Disse ble nøye sammensatt og avpusset, hvorpå det av 100 slike ble laget en plate hvorfra trykkplaten ble framstillet.

Papiret er maskinpapir fra Klippan med vannmerke krone. Omvendt vannmerke er kjent på samtlige verdier uten 1 krone. Abklatsch finnes også på denne utgave.

Perforeringen er fortsatt 13.

Det er ikke lykkes meg å få opplagets størrelse for hver verdi. Men i Nordisk F.T. av 1905, s. 189 er en oppgave over de i 1903 utleverte frimerker. Denne gjengis her så en har et overblikk over ett års forbruk. Dette vokste årlig.

1 øre —	1 569 100 st.	15 øre —	2 294 900 st.
2 » —	7 020 000 »	20 » —	6 520 800 »
3 » —	472 100 »	25 » —	1 170 900 »
4 » —	12 823 500 »	30 » —	2 877 000 »
5 » —	65 628 700 »	50 » —	760 000 »
8 » —	1 236 300 »	1 kr. —	307 100 »
10 » —	63 694 600 »	5 » —	2 760 »

5 øre grønt.

Fra 25. mars 1891 til 1. februar 1897. Opplag 53 415 500. Fargene er mørk grøn, blekgrøn og blågrøn. De blekgrønne merker er trykt på slitte plater. Det står i «Sveriges Frankotecken», at ved lampelys ble 5 øre blågrøn forvekslet med 20 øre blå, hvorfor poststyret ga beskjed om at 20 øre skulde trykkes i en lyseblå farge. Dette ble dog straks omgjort til at 5 øre skulde trykkes i en gulgrøn farge.

Samtlige tre hovednyanser, grøn, blekgrøn og blågrøn finnes utagget.

Her er et sjeldent feiltrykk — 5 øre brun. I «Sveriges Frankotecken» gis en forklaring på hvorledes feiltrykket oppstod:

I slutten av 1891 holdt trykkeriet på med 30 øre og prøvet seg fram til en passende brun farge. En 5 øres plate som stod i maskinen ble brukt både på makulatur og alminnelig papir. Prøvetrykket ble 5 øre brunt. Et av disse prøveark er kommet iblant de seinere trykte 30 øre merker og med dem gummieret, perforerte og bundtet sammen. Har passert poststyrets kon-

troll og ble utsendt til de utenlandske poststyre som «specimen»(?) Det tyske poststyre gjorde Stockholm oppmerksom på feilen, og ved undersøkning viste det seg at 55 feiltrykk var utsendt til 11 utenlandske poststyre. Disse beholdt feiltrykket. Tyskland fikk i 1904 ytterligere to eksemplarer — og der er syv stykker tilbake hos poststyret i Stockholm.

5 øre gulgrøn.

Fra 2. februar 1897 til 7. mai 1911. Opplaget er meget stort. Fargen er lysegulgrøn og gulgrøn. Finnes utagget.

8 øre fiolett.

Fra 26. oktober 1903 til 1. mars 1912. Opplaget er stort. Her er flere nyanser. Finnes utagget.

10 øre rød.

Fra 21. mai 1891 til 18. november 1910. Opplagets størrelse er betydelig over 1 milliard. Den første nyanse er mørk karmin, men i seinere opplag i lysere nyanser — frisk karmin og karminrosa. De slitte plater er fra 1904.

Utaggete eksemplarer kom ut to ganger. Først tidlig i '90-årene, da der til Göteborg, Malmø og flere steder i det sydlige Sverige kom noen ark. Ti år seinere fikk et av Stockholms filialpostkontorer 300 ark, så denne variant er ikke så sjelden.

15 øre rødbrun.

Fra 4. desember 1894 til 14. august 1911. Opplaget er meget stort. Fargen er lys rødbrun og rødbrun. Finnes utagget.

20 øre blå.

Fra 27. mars 1891 til 10. oktober 1911. Opplagets størrelse må antagelig ligge mellom 100 og 200 millioner. Finnes i blå, mørkeblå og gråblå nyanser. Den siste er best. I august 1911 utkom 20 øre på papir uten vannmerke. På arkets øvre og nedre marginal er vannmerke KUNGL. POSTVERKET. Finnes utagget.

25 øre oransje.

Fra 4. desember 1896 til 5. september 1911. Opplaget er stort. Her er ingen fargenyanser. Utkom i mai 1911 på papir uten vannmerke. På arkets marginal oppe og nede er vannmerke KUNGL. POSTVERKET. Finnes utagget.

30 øre brun.

Fra 6. oktober 1891 til 10. oktober 1911. Opplag er ca. 100 millioner. Fargen er mørkebrun, gulbrun og gråbrun. Finnes utagget.

50 øre grå.

Fra 5. desember 1891 til 29. februar 1904. Opplag 6 962 900. Fargen er grå, mørkegrå og blågrå. Den siste farge er fra 1895. Denne farge var ikke tydelig ved lampelys og merket ble forvekslet med 20 øre blå, hvorfor fargene endres til en brungrå nyanse. Der er også nyanser i lillagrå og svak olivengrå. Finnes utagget.

50 øre brungrå.

Fra 1. mars 1904 til 4. februar 1912. Opplaget er stort. Fargene var først brungrå og gikk over til olivengrå. Finnes utagget.

1 krone karmin og blågrå.

Fra 10. januar 1900 til 7. juni 1911. Opplaget er stort. Den grå farge er temmelig konstant, mens karmin skifter fra karminrosa til mørk karmin, ja finnes henimot brunkarmin. Her var to trykkplater, en til kongens bilde og en til rammen. Det hender at midtstykket er forskjøvet litt. Finnes utagget.

5 kroner blå.

Fra 26. oktober 1903 til 15. januar 1914. Opplag er stort, fargen nærmest gråblå.

Dette frimerke utkom på åpningsdagen av Stockholms nye posthus. Fra et stål moderstempel ble trykkplaten framstillet som tidligere beskrevet. Frimerketegningen var av dobbel høyde, så arket ble på 50. Papirarket ble lagt på siden, hvorfor hvert 5 kr. merke har to til venstre liggende kroner til vannmerke. Finnes utagget.

*

Til belysning av postens vekst kan nevnes at i 1877 ble 32 millioner frimerker solgt. Verdi ca. 4,5 mill. kr.

i 1887 ble 55 millioner frimerker solgt. Verdi ca. 6 mill. kr.

i 1897 ble 92,5 millioner frimerker solgt. Verdi ca. 9,1 mill. kr.

I 1900 var der 2482 postkontorer og stasjoner med et samlet personale av 7275.

I 1902 ble der innført portofrihet for post fra de vernepliktige til rulleføreren.

I Nordisk F.T. 1895 s. 3 står om «postale forbedringer», at frimerker no kan brukes til telegramfrankering. Jeg har ikke kunnet forfølge denne meddelelse.

Frimerkehefter var tatt i bruk i flere land i det nye århundred, og den 19. april 1904 ble utsendt hefter med 5 og 10 øres merker, 30 frimerker i hvert hefte. Det ble benyttet egne trykkplater ved framstillingen.

Forslag om «søndagsfrimerker» ble framsatt i riksdagen i 1907 av hr. A. von Möller. Riksdagen avsto forslaget uten votering.

De eldre frimerker (før 1890) ble ifølge «Kgl. kunngjøring» av 30. desember 1910 inndratt.

Kong Gustav V utgaven

Kong Oskar II døde og kong Gustav V overtok rikets styre d. 8. desember 1907.

I «Dagens Nyheter» av 2. april 1910 stod der: «Det tok tid førenn kong Gustavs nye merker kommer.» Det var riktig, men nye frimerker var vedtatt, det trakk bare ut med leveringen.

Tegning til nye 1, 2, 3 og 4 øre-merker var blitt utført av professor Olle Hjortsberg, og kongens bilde på de øvrige verdier fra 5 øre til 5 kr. ble utført av hr. Ferdinand Schirnböck, gravør i Wien. Denne hadde også utført Østerrikes jubileumsfrimerker.

Trykkeriet Jacob Bagge sendte fire prøveark til poststyret. Disse ble refusert da trykket var utydelig og den røde farge på 10 øre ikke god. Trykningen var foretatt med de to trykkplater

som poststyret hadde fått hjem fra Wien. Trykkeriet vilde ha nye plater, hvilket poststyret av-slo, og trykkeriet måtte gjøre sitt beste.

Der hevet seg i Sverige enkelte røster imot at en utenlandsk gravør var benyttet, da første klassens fantes innenlands.

Klippans Pappersbruk leverte papiret og leverte det med et nytt vannmerke — bølge linjer som gikk fra arkets s. o. hjørne op til det n. v. I arkets øvre og nedre marginaler står vannmerke «KUNGL. POSTVERKET».

Begge vannmerker finnes omvendt på samtlige verdier.

Trykkeriet brukte først det gamle papir med vannmerke krone, men gikk straks over til å benytte det nye papir til de små øremerker. Til de alminneligste verdier med kongens bilde bruktes et papir uten vannmerke, men i arkets marginaler vannmerke KUNGL. POSTVERKET.

Perforeringen er 13, men for frimerker trykt på papir uten vannmerke er den 13½.

*

Til trykning av de små øremerker ble brukt papir med Vm. krone og med Vm. bølgelinjer.

Med Vm. krone:

- 1 øre svart. Fra 18. september 1911.
- 2 øre guloransje. Fra 10. desember 1910.
- 3 øre utkom ikke på papir med Vm. krone.
- 4 øre fiolett. Fra 5. april 1910.

Opplagenes størrelse kjenner jeg ikke, hverken for disse eller for de andre Gustav-merker.

Med Vm. bølgende linjer:

- 1 øre svart. Fra 1. mars 1912.
- 2 øre oransjegul. Fra 27. september 1911.
- 3 øre brun. Fra 2. juni 1919. Innførelsen igjen av denne verdi skyldes den alminnelige porto-forhøyelse.

4 øre fiolett. Fra 6. juni 1911.

Som nevnt løper Vm. bølgende linjer diagonalt fra s. o. til n. v. hjørne. Når vannmerket er omvendt løper linjene fra s. v. til n. o. hjørne. Man kan også finne de små øremerker uten vannmerke og med deler av bokstaver av vannmerke KUNGL. POSTVERKET både rett og omvendt. Det samme er med Vm. krone.

Ingen varianter er kjent.

Kong Gustav V billede

Med Vm. krone. Tagget 13¼.

5 øre grøn. Fra 8. mai 1911. Opplaget av dette har ikke vært så stort, da merket ikke er så alminnelig.

10 øre karmin. Fra 10. november 1910. Der er nyanser i fargen.

1 krone svart på gult papir. Fra 8. juni 1911.

5 kroner fiolett på gult papir. Fra 15. juni 1914. Finnes utagget.

På papir uten vm.

Tagget 13¼. Også her finnes frimerker med vannmerke, bokstaver fra «Kungl. Postverket» som står i arkets marginal.

5 øre grøn. Fra 1. juni 1911. Finnes med vannmerke bølge linjer.

7 øre mørkegrøn. Fra 1. august 1918.

Fra 1. april 1917 var der innført en tilleggs-

porto eller avgift på all post. Forhøyelsen var beregnet å innbringe kr. 4 434 757,— i postverkets kasse. En del av dette var beregnet på tjenestepost, så tillegget betød vel kr. 4 000 000.—. Denne portoforhøyelse forårsaket en rekke nye verdier, som kom til etter ovennevnte bestemmelse.

8 øre frisk fiolett. Fra 12. mars 1912.

10 øre karmin. Fra 1. mai 1910. Finnes med vannmerke, bølge linjer.

12 øre brunlig rød. Fra 6. juli 1918.

15 øre kastanjebrun. Fra 15. august 1911.

20 øre blå. Fra 11. oktober 1911.

25 øre oransje. Fra 6. september 1911.

27 øre lyseblå. Fra 6. desember 1918.

30 øre brun. Fra 11. oktober 1911.

35 øre dyp fiolett. Fra 6. september 1911.

Finnes tagget 13 × 13.

40 øre oliven. Fra 1. november 1917.

50 øre grå. Fra 5. februar 1912. Finnes tagget 13 × 13.

55 øre lyseblå. Fra 3. juli 1918.

Verdiene 55, 80 og 90 øre var bekjentgjort og ferdig til bruk tidlig 1918. Meningen var at de skulde erstatte 40 og 65 øre merkene når portoen ble forhøyet. Imidlertid ble portoen ytterligere forhøyet før 55 og 80 kom ut, av hvilken grunn disse verdier ble overtrykket og således aldri var i bruk — d. e. frasett de ark som, før og seinere, ble stemplet av en velvillig postmann i Värnamo. Endel ubrukte ark er også lekket ut.

65 øre lysegrønn. Fra 9. januar 1918. Finnes tagget 13 × 13.

80 øre svart. Fra 3. juli 1919.

90 øre mørkegrøn. Fra 3. juli 1918.

1 krone svart på gult papir. Fra 14. januar 1919. Finnes tagget 13 × 13.

Wiener trykkplatens bunn hadde ikke skygge til venstre nede, mens seinere plater — på alle verdier (40 øre unntatt) har fått de horisontale bunnlinjer fortykket nede til venstre slik at skygge oppstår.

Da forbruket av trykkplater var stort skulde en vente å finne en oppgraving eller feil av noen slags, men det er smått med det.

I Nordisk F.T. 1910, s. 52 står der, at 5 øre og 20 øre av de kursrende frimerker finnes utagget. — De er dog bare makulatur, står der.

Grev Leijonhufvud kjøpte i 1913 en 3-stripe 5 øre og en 3-stripe og et løst 10 øre med vannmerke bølge linjer.

I 1917 ble der adskillige forandringer i portotakstene — dette gjaldt også pakkeposten. For å lette postfunksjonærene og for å få en verdi til hver klasse ble en del av verdiene overtrykt med et svart verditall i de to øvre hjørner. 5 kr. på gult papir fikk to forskjellige overtrykk kr. 1,98 og kr. 2,12. Disse to ble benyttet mest til Russland.

- 7 på 10 øre karmin. Fra 21. mai 1918.
 12 på 25 øre oransje. Fra 24. mai 1918.
 12 på 65 øre lysegrøn. Fra 21. mai 1918.
 27 på 55 øre lyseblå. Fra 30. november 1918.
 27 på 65 øre lysegrøn. Fra 30. november 1918.
 27 på 80 øre svart. Fra 30. november 1918.

På papir med Vm. krone.

På papir med Vm. krone.

1,98 på kr. 5. Fra 6. juli 1917.

2,12 på kr. 5. Fra 6. juli 1917.

Disse to siste forekommer med vm. omvendt. Om samtlige overtrykk kan sies at de er uten varianter. Bare en gang har jeg sett et forkroplet 2-tall i 27 på 55 lyseblå.

Båndfrimerkene

Teknikkens utvikling har gjort seg gjeldende på mange måter og i alle bransjer. Den har også hatt stor innflytelse på utviklingen av frimerkefabrikasjonen og blant annet også i svensk filateli. Jeg tenker her på rotasjonspressen, som U.S.A.s postadministrasjon tok i sin tjeneste i 1914 og som Sveriges postverk ved verdenskrigens slutt lot innkjøpe, idet postverket selv overtok trykkingen av landets frimerker.

I 1919 innkjøptes fra firmaet B. R. Stickney, Washington, de nødvendige spesialmaskiner til å fabrikere frimerker hurtig, moderne og billig. Papirbanen mates i den ene ende og kommer ut i den annen trykt, gummiert, tørket og perforert på to eller fire sider. Hvis to, oppskåret i bånd på ruller, hvis fire, i ark på hundrede eller i frimerkehefter.

The British American Bank Note Co. i Ottawa leverte originalstempler, overføringsruller med kontramatriser samt ferdige trykkplater til de nye frimerker.

Trykkplatene er 10×17, d. e. 10 rekker à 17 merker. Tegningen er liggende. Trykkplatene er meget tynt metall som bøyes rundt sylindren i rotasjonspressen. Hver plate passer til sylindrens halvdel. Derfor brukes to plater à 170 merker til trykkingen. Ved sammensetting av de to plater er der en åpning som inneholder trykksverte. Denne vises på det trykte ark i form av en fargelinje. En rulle på 100 frimerker vil vanligvis ha denne fargelinje seks ganger på rullen. Ved denne fargelinje finnes platenummer eller tegn som her kalles stillingstegn. Disse stillingstegn er det sikreste bevis på hvilke plater trykkingen er utført med, men da den overflødig kant normalt bortskjæres helt eller delvis, er merker med stillingstegn ikke så alminnelige som fargelinjen. På grunn av at skjæringen ofte er skjev, kommer inn på frimerkebildet, finner man en bred øvre eller nedre marginkant, hvor deler eller hele stillingstegnet vises.

Til stillingstegn benyttes punktum eller kolon, eller tall 0, 1, 2, 3 og 4 eller kombinasjoner av disse.

Til pressen hører en mekanisk visk eller tørkeduk, som tørker den overflødig farge bort. Helt lykkes dette ikke, idet en finner at papiret utenfor tegningen er tonet mere og mindre av trykksverten. Men i 1934 begynte en å fukte tørkeduken med en 2% potaskeoppløsning, som alltid holdt platen fri for den overflødig farge, hvorved papiret blir hvitt.

I «Postmuseet»s meddelelse nr. 21 «Sveriges Frimærker 1920—1941» finnes en med fotos illustrert beskrivelse av rotasjonspressen og trykkingsmetoden, som jeg tør anbefale enhver samler — spesialist eller generalsamler.

Da graveringen på de fleste Ottawa-plater var for lett og platene for tynne (så tynn at der kunde oppstå små brist), var de ikke benyttet lenge førenn de måtte oppfriskes, og der ble to typer — Ottawa og Stockholmstypene — for følgende ni verdier: Løve 5 og 10 øre, posthorn 35, 40, 45 og 60 øre, Kongens profil 15 og 40 øre samt sparebanksmerket.

Det sies at en for samtlige disse verdier kan konstatere de 340 frimerkers plass i platen i de to typer. Om det interesserer eller lønner seg, blir den enkeltes sak å avgjøre.

Det var en ny maskin, trykkeriets folk var uøvde, og når resultatet av trykkingen ikke alltid ble som de ønsket, fikk papiret skylden. At dette ikke var riktig framgår av at det papir som ble lagt tilside i den første tid som lite passende, seinere ble brukt med et tilfredsstillende resultat.

Da den nye rotasjonspresse ble innkjøpt hadde hadde man ment at det papir som var benyttet til Gustav-utgaven 1910—1919 ikke passet, hvorfor Klippans Pappersverk leverte et meget tykkere og hårdere papir uten vm. unntagen i arkets marginaler oppe og nede, hvor der stod som vm. «Kungl. Postverket». Papiret var svakt gulgrått eller blågrått. Der ble også andre papirleveranser, men etterhvert som typografene ble fortrolig med maskinen og dens justering osv., ble også de eldre papirsorter fra kobbertrykkets tid brukt.

For alminnelige samlere kan papirkvaliteten inndeles i tre grupper:

A papir uten vm.

B papir som har deler av vm. «Kungl. Postverket». Papiret er porøst.

C papir med vm. bølgelinjer og iblant med vm. «Kungl. Postverket».

I «Sveriges Frankotecken» 1855—1936 er der en deling av ovennevnte grupper i underklasser. Her skal de samme bokstavtegn benyttes.

A klassen uten vm.

A grg = grønlig eller svakt grønlig grått papir. 1920—1921.

A gry = gullig eller svakt gullig grått papir. 1920—1921.

A v = hvitt porøst papir av 1921.

A 1 = rosatonet tykkere papir 1921—1933.

A 2 = rosatonet tynnere papir 1921—1933.

A 3 = et lettere, tynnere, svakt blålig prøvepapir av 1933.

B klassen.

B z = papir med vm. «Kungl. Postverket».

B = samme papir, mykt og porøst, men uten vm.

C klassen med vm. bølgelinjer.

C z = C-papir med vm. «Kungl. Postverket».

C x = C-papir, bølgelinjer løper fra s. v. til n. o. (sett fra merkets bakside).

C xz = Cx-papir med vm. «Kungl. Postverket».

Oppstillingen viser at underklassen Z er vm. «Kungl. Postverket». Underklassen x er omvendt vm. og underklassen xz — er at vm. bokstaver er tilstede samt at disse så vel som vm. bølgelinjer er omvendt.

Det er ofte vanskelig å klassifisere papirets

underklasser, idet meningene kan være delte om hvilken underklasse det er — f. eks. A 1 eller A 2 eller andre. Dette selv blant øvede spesialister.

Perforeringen er 9¼ og 13, kombinert med utagget. Her og i daglig tale sies utagget×10, 10×10 og utagget×13 — således står 10 for 9¼.

Trykkplatene var som nevnt tynne, derfor har disse på enkelte steder små brist i platen, som av og til vises på frimerkene, og som vil bli nevnt under de respektive verdier.

Når papirrullene skulde skjøtes sammen ble benyttet smale papirstrimler av samme farge som frimerket. Dog hender det at annet papir er benyttet.

3 øre lite riksvåpen.

Fra 1. mai 1920. Opplag 5 240 500. Tegningen er utført av professor Olle Hjortzberg. Graveringen av British American Bank Note Co., Ottawa.

Stillings tegn er . (punkt) og : (kolon) ved hverannen fargelinje i merkets nedre margin.

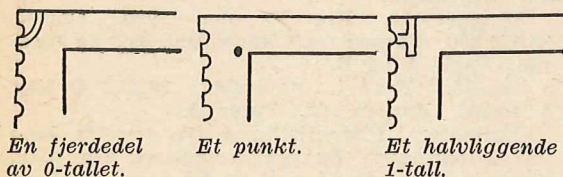
Utagget×10. Papir (uten vm.). Fargen brunrød, lys brunrød og grålig brunrød. Denne siste er den beste. Her er enkelte oppgraveringer og rammeopptrekninger. — Forbruket var lite, så opplaget varte helt til 1939.

5 øre grøn løvetype.

Fra 10. mai 1920. Tegnet av hr. Einar Forseth. Gravert i 1919 i Ottawa som samtidig leverte overføringsruller og et par trykkplater. Det er type I. Et nytt originalstempel ble levert i Stockholm i 1921. Det var gravert av hr. Wilcke, Stockholm. Samtidig ble levert en ny overføringsrulle og et sett trykkplater. Dette er type II. Kjennetegn: type I. 5 tall. Toppstrek smalner av mens toppstreken er jevn i type II.

Type I høyre bakken har fire skyggestreker nede, hvorav den underste strek er den lengste, mens den er den korteste i type II.

Stillings tegn er O: til høyre for fargelinjen, og . (punkt) med et liggende — «ettall» over fargelinjen til venstre for denne og i øvre og nedre margin.

Utagget×10. Opplag 12 574 000. Farge grøn i nyanser, på papir A, mens blåaktig grøn på papir C (vm. bølge linjer).

Tagget 10×10. Fra 1. august 1920. Opplag 1 331 000. Farge gullig grøn, papir A, og lysegulgrøn på papir C.

Varianter: Type I. En lysskygge fra buken ned over E med to tynne linjer som løper utenfor nedre rammelinje. Bristlinjer med lyssky som fra buken og nedover E, men disse linjer fortsetter også på neste merke. En lignende lysfleck finnes også på en tredje variant med bristlinje. Reentry — fine streker i ö og r i øre og langs nesen, hvorfor denne variant kalles «dobbelnesen».

Type II. Stillings tegn er 1—0 i begge marginer. På en plate som er innstemplet tryknings-

dagen 29. mai 1933 finnes to til venstre for fargelinjen i begge marginer.

Utagget×10. Opplag 1 081 700 700 (inkl. utagget×13). Fargene er gullig grøn og mattgrøn. Papir er A, B og C.

10×10. Opplag 180 086 000, samme farge. Papir A.

Utagget×13. Fra 1. desember 1925. Fargen er gulliggrøn og papir A og C.

Her er ingen varianter på type II 5 øre grøn.

5 øre brunrød.

Fra 18. mars 1921. Type I. Samme plate som 5 øre grøn og med de samme stillings tegn — kalt Ottawa-platen.

Utagget×10. Fargen er brunrød i nyanser. Papir B.

Variant, samme reentry som 5 øre grøn.

Fra samme originalstempel ble der laget en plate i Stockholm — Stockholms-platen. Av stillings tegn er kun 3 til venstre for fargelinjen i nedre margin kjent.

Utagget×10. Samme fargenysanser. Papir A og B.

Type II.

Det viste seg at trykkplatene ble fort slitt, hvorfor et nytt originalstempel ble forarbeidet i Stockholm, som nevnt tidligere. Likeledes nye trykkplater som bruktes i 1921—1925. Stillings tegn 0—1 og 2—3 i begge marginer. Fra en plate med dato 30. august 1922 finnes 2—0 i begge marginer. Ennvidere er et liggende 0 nulltall kjent og punkt til høyre i nedre margin.

Utagget×10. Opplag 271 894 100. Fargenysansen er flere, fra brunlig mattred til brunlig rød oransje. Samtlige papirsorter A, B og C ble benyttet.

Utagget×13. Fra 1. oktober 1922. Opplag 4 567 000. Samme fargenysanser. Papir A og C.

Varianter: Under «re» i øre er en lys flekk med tynne linjer nedover. Under siste E i SVERIGE er en prikk under nederste rammelinje. En tynn linje fra nesespissen av løven gjennom kroppen. Reentry, kronene på skjoldet er doble.

10 øre grøn.

Fra 15. mai 1921, har kun en type. Originalstempel er utført i 1921 av gravør Wilcke, Stockholm.

Stillings tegn: 0—1 og 2—3 på begge marginer ved fargelinjen. I en halvplate er stemplet «UPP. 1. jan. 1921». Videre finnes 2—1 ved fargelinjen.

Utagget×10. Fra 15. mai 1921. Opplag 252 116 200. Fargen er grøn og mattgrøn. Papir A, B og C.

10×10. Fra 13. september 1921. Opplag 4 508 900. Papir A, B og C.

Utagget×13. Fra 1. august 1924. Opplag 1 278 000. Fargen er grøn og mattgrøn. Papir C.

Varianter: Lys flekk gjennom «re» i øre og tynne brist i platen fra 4 oppgjennom rammelinjene.

Tynne bristlinjer mellom E og R i SVERIGE, igjennom nedre rammelinje ut i marginen. Denne variant har også en liten prikk tett ved n. v. hj.

En svak lys flekk ovenfor ryggen med to—tre tynne bristlinjer ned ryggen.

Disse varianter finnes på utagget×10 og 10×10.

Et merke med fargelinjen til høyre viser tegn til reentry. Denne finnes til venstre for 10 i den inderste hvite ramme.

Utagget×10 finnes også tète bêche.

10 øre fiolett.

Type I. Fra 30. september 1925. Stillingstegn: 0 til venstre for fargelinjen i begge marginer, 1—2 i nedre margin; 2 finnes ikke bare til venstre for fargelinjen nede, men også i begge marginer.

Utagget×10. Fra 30. september 1925. Opplag 431 016 000. Fargen er fiolett og mattfiolett. Papir A.

10×10. Fra 15. oktober 1925. Opplag 64 130 000. Samme fargenyanser. Papir A.

Utagget×13. Fra 1. juni 1926. Opplag 3 258 000. Samme farge. Papir A og C.

Varianter: En svak lys strek fra manken mot r i øre. Fra nesen går en tynn fargelinje nedover.

Reentry: En ekstra linje utenfor venstre rammelinje, i høyde med den nedre halvdel av «1» tallet, som selv har en ekstra strek i seg; videre en linje mellom indre og ytre høyre rammelinjer. Den ene tannen synes nesten ikke, hvorfor varianten kalles «den tannløse løve».

Variantene og reentry finnes på utagget×10, 10×10 og utagget×13.

Type II. En ny plate med påfølgende graving ble levert i 1933. Forskjellen er at type I har fire skyggestreker i høyre lår, mens type II har fem skyggestreker. Denne type II er ikke på 10 øre grønn, men på 10 øre fiolett som har begge typer.

10 øre fiolett.

Trykkingstid 1934—1938. Stillingstegn: 1 til venstre for fargelinjen i øvre margin.

Utagget×10. Opplag 153 527 500 (inkl. utagget×13).

10×10. Opplag 36 173 000.

Fargen er ultramarin fiolett og mørk fiolett. Papir A.

Varianter: En fargeflekk, et platesår over R i SVERIGE. Et platesår fra løvens klør ned i første E i SVERIGE.

25 øre oransje.

Fra 26. januar 1921. Opplag 10 994 000. Stillingstegn: 0—1 og 2—3 i begge marginer.

Farge matt oransje, rød oransje og brun oransje. Papir A. Kun en kvalitet. Trykkingstid 1921—22 og 1922—25.

Utagget×10. Her er ingen annen tagging. Kun en type.

Varianter: Svak lys flekk under buken med tynne bristlinjer igjennom første E i SVERIGE. I s. v. hjørne er rammelinjen tykkere ved oppgraving. En lignende oppgraving i n. o. hj. med tykkere rammelinje. Dette merke har også en svak linje i halen.

30 øre brun.

Type I. Ottawaplatten har en prikk i øvre rammelinje over 3 i 30. Stillingstegn —1 og 2— i begge marginer.

Type II. Stockholmsplaten, arbeidet etter originalstempel fra Ottawa. Har en prikk mellom

de to nedre rammelinjer imellom V og E. Har ingen stillingstegn.

Type I. Uttagget×10. Fra 11. mai 1920. Opplag 13 125 000. Farge brun, mørkbrun og lysbrun. Papir A og C.

10×10. Fra 1. august 1920. Opplag 737 500. Papir A.

Stillingstegnene for de forskjellige verdier er tatt fra «Postmuseum 21 — Sveriges Frimärken — 1920—1941». Imidlertid har jeg for 30 øre, 10×10, funnet følgende stillingstegn: : til venstre for fargelinjen oppe, — liggende 1-tall til venstre for fargelinjen nede. ∞ liggende 2-tall til høyre for fargelinjen oppe.

Type II. Uttagget×10. Fra 4. april 1922. Opplag 12 419 000. Farge oransjebrun. Papir A.

Varianter: Ekstra linje utenfor venstre rammelinje. Ekstra linje utenfor høyre rammelinje. Den første variant har fargelinjen til venstre, den annen fargelinjen til høyre for den ekstra linje.

Kong Gustav V en fase

Originaltegningen er utført av kunstneren Axel Törneman. Her er tre verdier: 10, 15 og 20 øre.

The British American Bank Note Co., Ottawa, leverte i 1919 originalstempelen, overføringsrulle og de første trykkplater.

I 1921 ble der forarbeidet en trykkplate i Stockholm etter Ottawastempelen, således ble det to typer.

Type I, Ottawaplatten, har en prikk eller forhøyning i eller på øvre rammelinje over S. V. Ikke alltid synlig.

Type II, Stockholmsplaten, har en prikk i eller utenfor nedre rammelinje midt under skjegget. Vanskelig å se.

10 øre rød.

Type I. Stillingstegn. I den første tid var : og : Seinere kom 0—1 og 2—3 i begge marginer ved fargelinjen.

Utagget×10. Fra 10. mai 1920. Opplag 35 454 300. Fargen matt karminrød, rød og rosarød. Papir A og B.

10×10. Fra 1. november 1920. Opplag 4 340 000. Fargen rød. Papir A.

Varianter: Platebristlinjer fra venstre kinn ned i marginen. En graveringsstrek fra n. v. hjørne nedover og på skrå ut fra rammen. S. v. hjørne løper litt ut. N. o. hjørne løper litt ut.

Type II. Uttagget×10. Fra 1921. Opplag 9 591 700. Fargen rosarød. Papir B.

15 øre fiolett.

Fra 10. mai 1920. Stempel og plate fra Ottawa. Ingen stillingstegn.

Utagget×10. Fra 10. mai 1920. Opplag 14 092 000. Fargen matt fiolettkarmin, brunlig fiolettkarmin og brunaktig lilla. Papir A.

Ingen variant.

20 øre blå.

Her er to plater, Ottawaplatten og Stockholmsplaten laget etter originalstempelen fra Ottawa. Det er bare på Stockholmsplaten at en finner en prikk v. n. rammelinje midt under skjegget.

Ottawaplaten uten kjennetegn. Stillingstegn er kun ved hverannen fargelinje, og består en liten del av et tallsiffer.

Uttaget×10. Fra 10. mai 1920. Opplag 19 422 500. Fargen er mattblå og ultramarineblå. Papir A.

10×10. Fra 8. januar 1921. Farge mattblå, papir A og ultramarineblå. Papir C.

Ingen variant.

Stockholmsplaten. Stillingstegn: 0—1 og 4—3 for merkene på A papir samt 0—1 og 3—4 for merker av papir B, finnes i begge marginer. Trykkingstid 1920—1921.

Uttaget×10. Opplag på papir A 22 019 400. Farge mattblå og grålig lyseblå. På papir B er opplaget 16 094 000. Farge ultramarin mørkblå og lysblå.

10×10. Opplag 2 324 000. Farge ultramarin mørkblå. Papir B.

Varianter: Tydelige bristlinjer i merkets midtlinje. En lys sky med svake bristlinjer fra øret ned i rammen; samme variant har også en utløper fra n. v. hjørne.

Reentry: Et tydelig dobbelttrykk som kanskje er tydeligst ved lorgnetten og kraven, mindre tydelig andre steder. Svenskene kaller denne reentry for «dubbelpincenén». En annen reentry: I øvre margin finnes fra S til I i SVERIGE en dobbel linje — videre synes S og V å være rutet.

(Forts.)

Frimerkepakker

Bevisst snyteri eller filatelistisk uvitenhet?

Det har gjentatte ganger, både i dagspressen og her i tidsskriftet, vært advart mot kjøp av frimerkepakker og de såkalte «reklamepakker» med diverse innhold.

Selv har jeg tidligere ikke reflektert over saken. Jeg fattet først interesse for den da et juniormedlem kom til meg og ba om råd. Han hadde kjøpt en frimerkepakke og var skuffet over innholdet. Jeg oppsøkte forhandleren og kjøpte to pakker, idet jeg gjorde ham oppmerksom på forholdet og at jeg ønsket å foreta en kontroll. Resultatet av denne var nedslående. I nærvær av et kjent medlem av Oslo Filatelist-Klub ble den ene pakken åpnet. Den bar påskriften «100 Jugoslavia — kr. 15,00». Av de 99 merkene pakken inneholdt, var 37 direkte defekte, 9 så dårlige at de må betraktes som defekte og 53 hele, hvorav 45 helt prima. Summert etter Senf 1944/45 utgjorde verdien av de brukbare merker Mk. 11,35.

Den andre pakken inneholdt merker fra U.S.A., og her var over 30% defekte. Da forhandleren ble meddelt dette, opplyste han at pakken var laget av en samler i Oslo Filatelist-Klub, og mente tilsynelatende at dette måtte være garanti for at pakkens innhold var tilfredsstillende. Man skulde også kunne tro at en samler burde vite bedre, og det er særlig graverende at et medlem av en forbundsklubb praktiserer en slik framgangsmåte for å bli kvitt sine mer eller mindre defekte merker.

En filatelist jeg diskuterte saken med, hadde erfaring for noe liknende. Han hadde mottatt nedenstående brev, som taler sitt tydelige sprog:

Herr N. N.,

Oslo.

Jeg bestilte en reklamepakke fra G. G. frimerkehandel, S.dalen, til en pris av kr. 10,—, og som etter prislisten skulde inneholde:

Et veld av frimerker fra hele verden. Mange bedre merker. Innstikksbøker, utvalgshefter, gjennomsluktige poser, hengsler m. m. m.

Den 25. f. m. kom pakken i postoppkrav pålydende kr. 10,75 med frakt.

Den inneholdt 1 frimerketaggemål med vannmerkesøker til en pris av kr. 0,25, 1 utvalgshefte til en pris av kr. 0,50 og 2 serier velgjørenhetsmerker 1944, etter hans egen prisliste til en pris av kr. 2,—, altså i alt kr. 2,75.

Jeg vilde svært gjerne høre Deres uttalelse om hva jeg skal gjøre, eller om det ikke er noe å bry seg med.

Det blir jo i grunnen ikke store summen han fikk, så blir det jo en bra forretning, hvis man ikke kan få bremset litt på trafikken.

Jeg er takknemlig for svar.

Ærbødigst

K. J.

No har vi jo fått autorisasjon av handlede, hvilket skulde være en sikkerhet for at vedkommende har de rette kvalifikasjoner. Det skulde derfor være i forretningenes egen interesse at de, hverken bevisst eller ubevisst, var med på å snyte sine kunder. I alle fall burde handlerne sikre seg en skriftlig garanti for at pakkens innhold svarer til det de gir seg ut for. Det skal ikke være forundningspakker som selges, og får man ikke satt en stopper for dette, kan det gjøres ubotelig skade, da det gjerne er juniors som kjøper pakkene for å få et grunnlag å bygge på.

Naturligvis må man også legge en del av skylden på kjøperne, når de uten kritikk biter på det som bys dem. Men fikk man den retningslinje å gå etter at alle autoriserte handlede måtte garantere pakken ved å sette sitt firmanavn på den, vilde det bli lettere for kjøperen å skille klinten fra hveten.

No betaler handlede en avgift for autorisasjon. En del av dette beløp måtte kunde avsees til et kontrollorgan, som fikk som oppgave å ta stikkprøver hos handlede med passende mellomrom, eller på annen måte påse at autorisasjonen ikke ble misbrukt, hverken av handlede eller deres leverandører. «Truth in advertising» sier et kjent ord, og det burde følges, også av handlede og samlere av frimerker.

Thelle Eriksen,

formann i Bærum Filatelistklubb.

*Forespørsler til tidsskriftet må
alltid vedlegges SVARPORTO!*

Wergeland-merkene

Det er temmelig nøyaktig ett år siden jeg første gang skrev i tidsskriftet og foreslo at Postverket burde utgi en minneserie på 100 års dagen for Henrik Wergelands død, 12. juli 1945.

I Aftenpostens frimerkespalte den 5. ds. meddeles at Postverket har besluttet *ikke* å utgi noen Wergelandserie og der gjengis i denne forbindelse en uttalelse av Generaldirektøren for Postverket, sålydende: «Det greier seg når man minnes berømte menns fødselsdager. Så vidt jeg vet er det ikke skikk å minnes dødsdagene. Da måtte i tilfelle merket utgis med sørgeramme, og det vilde ikke ta seg noe særlig pent ut.» Det beror ganske sikkert på en misforståelse når Generaldirektøren er kommet med en slik uttalelse. Sørgefrimerker og minnefrimerker er to forskjellige ting. Sørgefrimerker er hittil bare utgitt ved statsoverhoders død. Disse merker bærer vedkommendes bilde omgitt av en svart ramme. Det første sørgefrimerke ble så vidt jeg vet utgitt ved Lenins død i 1924. Seinere fulgte Hindenburg, kong Albert av Belgia, kong Aleksander av Jugoslavia, dronning Astrid m. fl. Å minnes berømte menns dødsdager er ganske alminnelig. Selv har vi gjort det ved tre anledninger: I 1929 ved 100 års dagen for Abels død, i 1930 ved 900 års jubileet for Hellig Olavs død og i 1941 ved 700 års jubileet for Snorres død. Ikke bare vi, men også våre naboland har fulgt denne skikk. Sverige utga i 1932 en serie i anledning av 300 års jubileet for Gustav Adolfs død, i 1939 et merke på 100 års dagen for A. P. Lings død. Danmark utga for noen år siden to merker for å minnes 200 års dagen for Vitus Berings død. Tyskland har også utgitt merker til minne om dødsdager, bl. a. for Otto von Guericke og Wolfgang Amadeus Mozart. Frankrike har utgitt merker på dødsdagene for Victor Hugo, Rouget de Lisle, Jean Jaurès, Stendhal m. fl.

I Aftenposten den 7. ds. er spørsmålet nærmere behandlet og Generaldirektøren uttaler her at vi bør vente med å utgi Wergelandmerkene til vi får anledning til å feire 150 års jubileet for Wergelands fødsel og at vi også da samme år bør få minnefrimerker for Welhavens fødsel.

Etter min oppfatning er det ikke avgjørende om et merke utkommer til minne om en berømt manns fødsel eller død. Når der for slike menn forekommer et rundt jubileum (100—150—200—250 etc.) bør dagen minnes fordi disse menn tilhører hele nasjonen og fordi staten bør benytte en hver slik anledning til gjennom frimerkene å fortelle hva som binder oss sammen som folk og hva som er vårt umistelige felleseie.

Ut fra denne oppfatning håper jeg at Postverket vil overveie spørsmålet nok engang og at frimerkene d. 12. juli vil strømme ut over landet og fortelle at riktignok er det 100 år siden Wergeland døde, men også samtidig bringe budskap om at hans liv og hans diktning stadig er levende for oss.

Jarle O. Stensdal.

Meddelelser fra

FORBUNDET:

Autorisasjon av frimerkehandlere

Foruten til de i tidsskriftets nr. 1 nevnte frimerkehandlere har Forbundsstyret enstemmig gitt Forbundets autorisasjon til følgende handlere:

16. Paul Torgersen, Oslo.
17. Einar Øiseth, Oslo.
18. Gunnar Støttum, A. Jensens frimerkeforretning, Oslo.
19. E. Vauvert-Jenssen, Oslo.
20. Olga Strand, Oslo.
21. Carlo Sparling, Trondheim.
22. Arne Larsen, Trondheim.
23. Arvid Sivertsen, Trondheim.
24. T. Sundsdal, Tuberkulosearbeidets Frimerkeforretning, Nesbyen.

Oslo, 23. januar 1945.

NORSK FILATELISTFORBUND,
Per Gellein.

*

Ny forbundsklubb

Styret har enstemmig innvilget en ansøking fra Ørsta Filatelistklubb om å bli opptatt i Norsk Filatelistforbund. Den nye forbundsklubb har for tiden 15 medlemmer og dens formann er hr. Ole Lundemo, Ørstavik.

Oslo, 23. januar 1945.

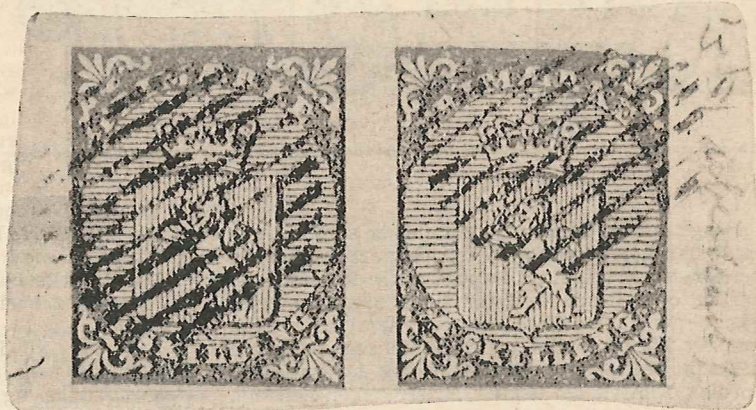
NORSK FILATELISTFORBUND,
Per Gellein.

Den eneste ukjente variant av NORGE nr. 1 er funnet

NORGE nr. 1 hørte lenge med til de store mysterier i norsk filateli. Postverkets dokumenter sa ingen ting om arkenes oppbygging og mer enn en utenlandsk og norsk filatelist har brukt hjernen for å finne fram til en løsning. Til slutt lyktes arbeidet, Nordisk F.T. nr. 7—10/1930, og resultatet ble framlagt i i form av en redegjørelse og et plansjeverk av Johs. Jellestad og Abr. Odfjell. De hadde funnet fram til oppbyggingen av arket og til det no er forholdsvis enkelt å finne merkenes plassering i arket.

Den store plansjen som var utarbeidet hadde imidlertid to tomme felter, det ene for platenr. C 29 og det annet for nr. D 19. C 29 er seinere funnet, mens D 19 ikke har vist seg.

Forleden fikk undertegnede besøk av murmester L. J. Gundersen som mente å ha kommet over et par av nr. 1 hvorav det venstre merke måtte være D 18. I så fall måtte det annet merke i paret være D 19, altså den hittil eneste ukjente variant. Undertegnede mente også å kunne fast-

slå at det venstre merke i paret var D 18 og da vi ikke kunde få plassert parets høyre merke i arket, ble vi enig om å oversende merkene til Johs. Jellestad til uttalelse. Jellestad skriver:

«Paret på brevstykke er ytterst kjærkomment. Her er bevis for plasseringen av den eneste ukjente variant i arket, nr. D 19. (Paret er D 18 og D 19.) D 19 er jo svært karakteristisk.»

Og dermed er samtlige 200 varianter av Norge nr. 1 funnet og arket er fullt.

Odvar Johs. Witzøe.

(i parentes bemerket)

av CAND. PHIL.

Vi og alle de andre

Den gang jeg var en yngling og drev famlende forsøk på å skape meg en frimerkesamling, var det ingen junioravdelinger som kunde hjelpe meg til å få fast grunn under føttene. Jeg samlet hele verden, men forsto nokså snart at det vilde være et uoverkommelig arbeid for en ung mann med lite penger, særlig i betraktning av at jeg ikke hadde noe byttmateriell å snakke om. Riktignok hadde min far et par bekjente som var samlere, og de hjalp meg med noen merker, så jeg fikk fylt ut en rekke tomme plasser, men samlingen ble likevel hverken fugl eller fisk. Lærebøker var det heller ikke å få, og hverken dagspressen eller fagtidsskriftene viste interesse for oss unge som forsøkte å famle oss fram til et resultat som vi kunde være stolte av.

Til slutt var jeg da så gammel at jeg kunde komme inn i en klubb, men der var det også liten rettleiding å få, slik at jeg stadig gikk

omkring og følte meg som en spurv i tranedans. Hadde jeg ikke hatt en glødende interesse for frimerkesamling hadde jeg vel gitt opp det hele, og takket være et av medlemmene som forsto mine vanskeligheter ble jeg ledet inn på rett spor.

Når jeg har kallt dagens epistel: «Vi og alle de andre», er det for å presisere at alle vi som kan kalle oss vidrekomne gjør hva vi kan for å hjelpe alle de nye samlere og alle de usikre. Det burde være en selvfølgelig plikt. Det må jo være om å gjøre for oss å få så mange som mulig interessert i vår hobby og bidra til at de kommer så godt i gang at de ikke gir opp på halvvegen. Særlig er det nødvendig no om dagene hvor så mange nye er kommet til p.g.a. de mørke aftnene. Jo mer vi gjør for å rettlede alle disse nye, jo større er mulighetene for å få beholde dem som interesserte samlere, og få dem inn i klubbene, Overbevis disse nye og usikre samlerne om at de ikke behøver være vidrekomne for å melde seg inn i en klubb, og så må det være klubbens oppgave å sørge for at de føler seg heime og får den nødvendige rettleiding. Det skader ikke med litt propaganda for filateliens, og la oss da hver for oss yte det vi kan for på beste måte å arbeide for filateliens fremme. *Cand. phil.*

nyheter

På grunn av de nye bestemmelser som Norges Bank har gjort gjeldende for eksport av norske merker til Sverige er importen av utenlandske merker over dette land for tiden sunket sterkt. Mange av de merker som er anmeldt er ikke kommet hit til landet og anmeldelsene for disse merkers vedkommende støtter seg til notiser i Nordisk Filateli og Berner Briefmarken-Zeitung.

Finnland.

Til inntekt for nasjonalhjelpen:
3½ + 1½ Mk., rødbrun.

Frankrike.

Den tidligere omtalte serie «Berømte katedraler» meldes nå å være utkommet:

50 c. + 1,50 frc. gråsvart, katedralen i Angoulême.
80 c. + 2,20 frc. purpurlilla, katedralen i Chartres.
1,20 frc. + 2,80 frc. brunrød, katedralen i Amiens.
1,50 frc. + 3,50 frc. lys blå, katedralen i Beauvais.
4 frc. + 6 frc. rødoransje, katedralen i Albi.

Tilleggsbeløpene tilfaller et hjelpefond for gjenoppbyggingen av ødelagte kirker.

Til «Frimerkets dag» 1944 ble utgitt et frimerke 1,50 frc. + 3,50 frc. Merket viser Renouard de Villayer's våpen. Han skapte i 1653 den første franske postombæring, «La petite poste».

de Gaulles regjering har utsendt 3 merker i den gamle tegning av «Iris med faklen» og med innskriften Republique Française.

Forholdene på det franske filatelistiske marked er for øvrig lite oversiktlige. B.B.Z. meddeler at en rekke byer har utgitt lokale utgaver. Hvilken stilling en skal ta til disse er det enno for tidlig å forutsi.

Lyon har latt 15 merker overstemple R. F.
Opplag 300 000 serier.

Chambery har latt 13 merker overstemple «F. F. I. Savoie» med nye tilleggsverdier: 1,50 + 1,50, 5,— + 10,—, 10,— + 15,—, 15,— + 20,—, 20,— + 25,—, 20,— + 30,—. Likeledes er overtrykt serien «Berømte menn» og Claude Chappe. Opplagene for de forskjellige verdier varierer mellom 10 000 og 120.

Thonon har latt overtrykke de 8 Petain merker i lite format 60, 70 og 80 c., 1,—, 1,20, 1,50, 4,— og 4,50 frc. med «Chablais libéré F.F.I. 17-8-44». Opplaget varierer mellom 300 og 800 stk.

Gex, Lille og Modane melder også å ha utgitt liknende serier.

Fra Alger meldes at der er utgitt et merke 10,— + 40,— som har frankaturgyldighet i Frankrike og samtlige franske kolonier. Opplag 100 000. I samme serie ventes ytterligere å komme følgende verdier: 9,— + 41,— frc. og 1,50 + 98,50 frc.

Da de allierte tropper gikk iland i Frankrike hadde de med seg sine egne frimerker trykt i U.S.A. Alle har samme motiv: Triumfbuen og teksten: Liberté, Egalité, Fraternité.

5 c. lilla, 10 c. grå, 25 c. brun, 50 c. guloliv, 1 frc. grønn, 1,50 frc. rød, 2,50 frc. fiolett, 4 frc. blå, 5 frc. svart, 10 frc. oransje.
1,50 frc. verdien har trykkfeilen Francs.

de Gaulles regjering har også utgitt en serie på 19 merker, derav 11 med bilde av Marianne og 8 med den galliske hane. Denne siste har følgende verdier:

10, 30, 40 og 50 c., 2, 10, 15 og 20 frc.

Den endelige serie for regjeringen de Gaulle trykkes nå i London og bærer portrettet av Marianne.

Alle merker satt i omløp under okkupasjonen er satt ut av kraft.

Generalgouvernementet.

Til minne om 5 års dagen for Generalgouvernementets opprettelse:

10 + 10 Zl. rød og gråsvart.

Kroatia.

Til inntekt for det kroatisk Røde Kors:

2 + 1 Kn. mørk grønn, 3,50 + 1,50 Kn. mørk lilla, 12,50 + 6 Kn. mørk blå. — Opplag 700 000 serier.

Når det er spørsmål om frimerker fra Kroatia kan igrunnen intet overraske en, men den siste utgave slår likevel alle rekorder.

I anledning av 3 måneders(!) jubileet for dannelsen av den første Kroatisk stormdivisjon er der utgitt 3 merker:

50 + 50 Kn., 70 + 70 Kn., 100 + 100 Kn.

Hele opplaget er 375 ark à 20 merker av hver verdi samt 2500 blokker inneholdende de 3 merker. Av dette opplag er 500 eksemplarer oversendt det internasjonale byrå i Bern og ytterligere en del eksemplarer til det Kroatisk postmuseum. Der ble solgt 1 serie pr. person så lenge opplaget rakk. Kjøperne måtte vise fram sine legitimasjonskort og deres navn og adresse ble ført opp på lister. Merkenes omsettes nå i Kroatia til ca. 500 000,— Kn. pr. serie.

Stort lenger kan vel humbugen ikke drives.

Lichtenstein.

I landskapsserien er kommet ytterligere to verdier:

1,20 frc. brun, 1,50 frc. grønblå.

Med portrett av fyrsten og fyrstinnen av
Lichtenstein er utkommet:
2 frc. brun, 3 frc. grøn.

Republikken Italia.

Med innskriften: «Hostium rabies diruit» er
utkommet:
5 cent lys brun — kirken S. Ciriaco i Ancona.
1 lire fiolett — klosteret på Monte Cassino.

Til minne om brødrene Attilio og Emilio Ban-
dieras forsøk på å samle Italia til et rike er
utgitt 3 merker:
25 c. grøn, 1 Lire lilla, 2,50 Lire rød.

Slovakia.

Ny serie med tilleggsverdier:
0,70+4 Ks. blå, 1,30+4 Ks. brun, 2 Ks. grøn,
3,80 Ks. fiolett.

Svelts.

Ny serie til inntekt for «Pro Juventute»:
5+5 Numa Droz
10+5 Leontopodium alpinum
20+5 Lilium Martagon
30+10 Aque legia alpina

Tyskland.

Til minne om 9. november 1923:
12+8 pf. rød.

I den alm. serie med portrett av Adolf Hitler
er kommet en ny verdi:
42 pf. grøn.

Utgitt i anledning av byen Oldenburgs 600 års
jubileum:
6+14 pf. brun.

Henrik Dethloff og Justus Andersen

Av VIGGO DUNÉR

For at man skal kunne samle på noe må det foreligge et tilstrekkelig antall objekter av vedkommende art. De første frimerkene kom i England i 1840, men i de første 10 årene etterpå var det bare noen få land som fulgte eksemplet, nemlig noen sveitsiske kantoner, Brasilia, U. S. A., Mauritius, Frankrike, Bayern og Belgia. Og merkeantallet fra hvert land var også meget beskjedent. Men fra 1850 blir det større fart i utviklingen. Norge fikk sine første frimerker fra 1. januar 1855. Noen nevneverdig frimerkesamling kunde det følgelig ikke bli tale om før omkring 1850. Dog finner man de første spor av slik samling i England allerede i begynnelsen av 1840-årene. Derfra grep interessen for dette samlerområdet over til Frankrike og Belgia. Både i London og Bryssel fantes det betydelige frimerkehandlere i 1850-årene, og samtidig blomstret en stor frimerkebørs i Palais Royal i Paris. Interessen var no for alvor vakt, og med lynets fart grep den «nye sykdommen» om seg.

I Norge finnes de første spor av frimerkesamling i 1860-årene. Antall merker fra de forskjellige land var meget overkommelig — en samling på noen hundre merker var meget respektabel. Spesialisering var det jo ikke tale om dengang, simpelt hen fordi man ikke kjente til forskjelligheter innen de enkelte hovedutgaver. Behandlingen av merkene var også høyst primitiv — de ble som regel klistret inn i skrive- eller kladdebøker ved hjelp av rugmelsklister. Hjelpemidler som kataloger, tidsskrifter og lærebøker fantes ikke. Albumene var svært sjeldne og like primitive som det øvrige. Samlinger fra dengang er da også etter vår oppfatning nokså forferdelige. I begynnelsen var det vesentlig bare gutter som samlet frimerker, men det var da noen voksne også. Blant disse guttene var det i Oslo en del som seinere ble banebrytere for filateli i Norge, bl. a. brødrene Jacob og Chr. E. Fischer. Disse to brødrene begynte regulær frimerkehandel sammen med en tredje bror, men forretningen ble temmelig snart overtatt av Jacob Fischer alene, og da som hovedervert. I en annonse i Norsk Frimærkeblad for 1887 oppgir han at forretningen er etablert i 1859 — Jacob var da 9 år!

Den stigende interesse for den nye hobby også blant voksne, og den forvirring som hersket på dette område her hjemme, avfødte tanken på å danne en sammenslutning av frimerkesamlere, hvor deltagerne kunde få vegledning og adgang til samvær med likesinnede. I 1870 fikk Jacob Fischer i stand en frimerkeklubb i Oslo. Klubbens primitive statutter finnes bevart i Oslo Filatelist-Klubs arkiv. Imidlertid levde den ikke lenge, og lite er kjent om dens virksomhet. Behovet for en slik klubb vokset seg dog etter hvert sterkt, særlig i Oslo. De større antall samlerobjekter og de første famlende forsøk ut over den rene opphopning av merker, gjorde saken

moden for løsning. De eksempler som fantes i utlandet ga vel også impulser. Den 11. desember 1886 klokken 17 samledes Jacob Fischer, Chr. E. Fischer, Aksel S. Steen, C. Kjennerud, Gottfr. Pleym, Chr. Røyem, Joh. P. W. Solberg, Herman Gundersen, Cato Aall Flood, Axel Beck, Heinrich Scheller, G. Heesch og Nils Larsen i Jacob Fischers lille butikk i Rådhusgt. 1 og 3 for å rådslå om dannelse av en frimerkeforening. Innbydelsen var utgått fra Gottfr. Pleym, som derfor fikk tilnavnet «Filateliens fader i Norge». I møtet deltok også Nicolay Jacobsen, men han ble kort etter borte fra klubben. Ytterligere to hadde tilsagt sitt nærvær, nemlig Hilmar Young og Tronstad, men disse viste seg hverken på dette møtet eller seinere. Young reiste kort etter til Amerika. Den aftenen ble Christiania Filatelist-Klub, eller som den no heter: Oslo Filatelist-Klub, stiftet. Og som stiftere har alltid bare de 13 førstnevnte herrer vært regnet. Medlemsstallet steg raskt. Allerede 10 år etter stiftelsen var klubbens medlemstall 228. Seinere øket det jevnt til det i 1926, ved 40-års jubileet var 826. Dermed var toppen nådd dengang. Tilbakegangen var ganske stor, slik at det ved 50-års jubileet var 505 medlemmer. Seinere har det jo vært en meget sterk stigning; pr. 1. januar 1945 har klubben 823 medlemmer. De 13 fedre har altså fått glede av det barnet de satte inn i verden for 58 år siden. Det har vært uhyre livskraftig. Men så var hverken fedrene eller deres etterkommere av degenerert slekt. Såvel ved klubbens stiftelse som alltid seinere har medlemmene tilhørt de forskjelligeste yrker, og medlemskapet var fra første stund åpent både for menn og kvinner, inn- og utlendinger. Dette har alltid gitt klubben den nødvendige bredde. I 25 år var Oslo Filatelist-Klub (O.F.K.) den eneste norske filatelistklubb. Her er det da sett bort fra Norsk Frimærke-Club, stiftet i 1897, med omsetning av frimerker som formål, Nordenfjeldske Frimerkeklubb, stiftet i 1907, som ikke synes å ha etterlatt seg spor, samt Kristiania yngre Filatelist-Forening, stiftet i 1892, Kristiania Yngre Filatelist Klub, stiftet i 1906, og en rekke andre mindre offisielle gutteklubber. De er alle for lengst forsvunnet, etter som regel kort levetid. Først i 1911 kom den neste, det var Bergens Filatelist-Klub, og litt etter litt ble det stiftet en rekke andre norske klubber. Det er ganske naturlig at O.F.K. på grunn av sin alder og sitt store medlemstall er blitt den klubb som har satt det sterkeste preg på norsk filateli. Fra O.F.K. er også de impulser gått ut som ledet til dannelsen av alle de andre norske klubber.

Ved stiftelsen av O.F.K. var den første forutsetning skapt for et rikere filatelistisk liv i Norge. Til å begynne med ga dette seg utslag i flere foredrag i klubben. I 1887 og 1889 holdt Chr. Fischer, klubbens første formann, en fore-

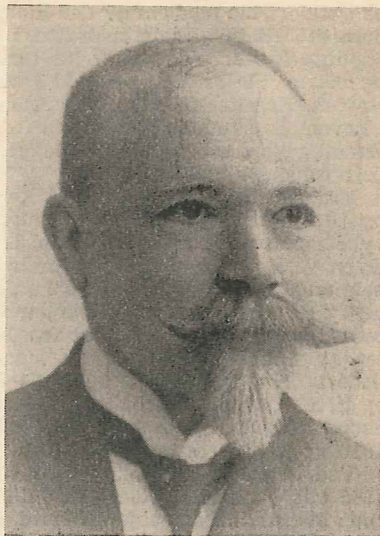
dragserie om forskjellige lands frimerker, og i 1890 og 1891 to foredrag om vannmerker. Jacob Fischer behandlet i 1888 de norske byposter, og amanuensis R. E. Fridtz tok opp farger til drøftelse. Det blir mer og mer system i arbeidet. Ved siden herav var det livlig byttevirksomhet, likesom klubben fra første stund innså nytten ved det festfilatelistiske samvær. Den kameratslige ånd ble holdt høyt i ære, som alltid siden. Trangen til et klubbtidsskrift meldte seg også snart. Til å begynne med var klubben abonnent på en del utenlandske tidsskrifter. I 1888 og 1889 var klubbens husorgan Larisch's «Postwertzeichen». I 1890—92 var man gått over til Gebrüder Senf's «Illustriertes Briefmarken-Journal». Fra 1. januar 1893 ble «Norsk Frimærkeblad» klubbens organ. Dette bladet var startet i 1886 av G. O. Ulleberg, som hadde kjempet en hard kamp for å holde det oppe.

Utviklingen i de øvrige nordiske land var noenlunde tilsvarende. De svenske og danske foreninger ble alle sammen stiftet omtrent samtidig eller etter O.F.K. Allerede like etter sin stiftelse hadde O.F.K. søkt samarbeid med de øvrige nordiske filatelistklubbene. Behovet for og ønsket om slikt samarbeid var gjensidig og avfødte de nordiske filatelistmøter. Det første holdtes i Lund i 1893, hvor den nylig avdøde dr. phil. Ernst Ljungström, som seinere ble kalt «Filateliens fader i Norden», kastet fram tanken om et nordisk filatelistforbund. Forslaget ble vedtatt på det 2net nordiske filatelistmøte i Oslo i 1895. Som et første resultat av filatelistmøtene ble «Norsk Frimærkeblad» fra 1. januar 1894 slått sammen med det svenske «Tidning för Frimärkssamlare» til et felles organ for de nordiske klubber under navn av «Nordisk Filatelistisk Tidsskrift» (Nordisk F.T.). Utgivelsen av det nye tidsskriftet ble fra 1. januar 1897 overtatt av Nordisk Filatelist Forbund, som trådte i virksomhet fra samme dag. Forbundet omfattet en rekke klubber i Norge, Danmark, Sverige og Finnland.

Hermed var oppbyggingen av det organisatoriske apparat for nordisk filateli fullført. Filatelistene hadde fått kontakt med hverandre og de nødvendige midler til å holde kontakten ved like. Fra nå av begynner det filatelistiske liv for alvor å blomstre både i Norge og de øvrige nordiske land. I Norge gir dette seg utslag i en rekke filatelistiske arbeider av høy verdi — dels er det andre lands merker som behandles, men fortrinnsvis er det våre egne. Det blir oppdaget hvilke interessante problemer som knytter seg til våre eldre merker. Menn som amanuensis R. E. Fridtz og dr. Wilh. Hiorth m. fl. utfører banebrytende arbeider, selv om disse ikke førte fram til endelige resultater. De to navn som lyser over alle andre og som skapte norsk filateli internasjonale anseelse er Henrik Dethloff og Justus Anderssen. Når disse to nådde å klarlegge de vesentligste av de foreliggende problemer, skyldes det at de, foruten sine særegne forutsetninger for arbeidet, grep det anderledes an.

*

Henrik Dethloff ble født i Oslo den 4. april 1867. Allerede i guttedagene var han en interessert frimerkesamler. Han ble opptatt i O.F.K. allerede den 17. januar 1887, på klubbens første ordinære møte. Av yrke var han forretningsmann, men startet allerede i 1890-årene sin seinere meget kjente frimerkehandel som bibeskjeftigelse.

HENRIK DETHLOFF

(1918)

Fra 1909 ble frimerkehandelen hans hovedyrke, mens han ved siden av arbeidet som revisor. Han hadde i sin tid en meget stor frimerkesamling, men omstendighetene førte med seg at han etter hvert måtte skille seg av med den. Som frimerkehandler var han ingen forretningsmann, for det hendte endog at han frarådet folk å kjøpe objekter som han hadde i forretningen, men som han anså for skrap.

Filateli var Dethloffs store interesse i livet. Den ofret han all sin tid og alle sine evner. I sin nekrolog over Dethloff sier Justus Anderssen: «Han hadde nettopp de egenskaper som er betingende for å prestere filatelistiske ytelser utover det alminnelige: en skarp iakttagelsesevne, beundringsverdig fargesans, parret med en framragende hukommelse, som gjorde at han med letthet kunde kalle fram erindringsbilleder av hva han en gang hadde sett.»

I O.F.K.s arbeid tok han del med liv og sjel. Han la i årenes løp ned et enormt arbeid i klubbens administrasjon.

Sitt første verv innen klubben fikk Dethloff i 1889, da ble han valgt til revisor. I 1890 og 1891 var han kasserer. Det ble også lagt beslag på ham i festkomiteene, hvor han var medlem i 1890, 1897 og 1898.

Da klubben i 1890, etter forslag fra Kr. Grimsgaard, opprettet sin orden «Det Gyldne Posthorn», ble Dethloff utnevnt til ridder, og allerede året etter til kommandør.

Helt fra starten av «Norsk Frimærkeblad» i 1886 var Dethloff en ivrig medarbeider, og han var visstnok også dets redaktør i 1892. Han støttet det også økonomisk. Ved bladets overgang til klubborgan i 1893, ble Dethloff medlem av redaksjonskomiteen. Han fortsatte også i redaksjonskomiteen for «Nordisk F.T.» i 1894 og — muligens med avbrytelser — til og med 1911. Dethloff var en av de ivrigste til å arbeide for det nye tidsskriftets utgivelse. Det er nok meget tvilsomt om den saken var blitt bragt i havn, og i det hele tatt Nordisk Filatelist Forbund kommet i stand, om ikke han hadde arbeidet med slik iver og glød. Det var ganske naturlig

at Dethloff ble medlem av den komiteen som 2net nordiske filatelistmøte nedsatte i 1895 med det oppdrag å utarbeide regler for tidsskriftets drift, og ordne alle andre spørsmål i forbindelse med starten. Komiteen arbeidet meget hurtig, allerede i november samme år var dets forslag ferdig og offentliggjort i detaljer. Forslaget ble vedtatt av de nordiske klubbene.

Fra Nordisk F.T. begynte å komme ut i 1894 og til sin død i 1925, var Dethloff redaktør av nyhetsspalten — altså gjennom 31 år! Bare det er en veldig prestasjon. Det er neppe andre enn belgieren Louis Hanciau som kan slå den rekorden. Hanciau var frimerkesamler fra 1850 årene, redaktør av *Le Timbre Post* fra 1862, og forfatter av frimerkekataloger og monografier. Han døde i 1924, 88 år gammel. I 24 år, fra starten og til 1917, var Dethloff også tidsskriftets norske ekspeditør. Dessuten var han i 1897, 1904, 1905, 1910 og 1911 dets hovedredaktør.

Ved det 2net nordiske filatelistmøte i Oslo i 1895 var Dethloff medlem av klubbens forberedende komite, organisasjonskomite, budsjettkomite og referatkomite. Hans foredrag på møtet, «Norge 1863, finnes inntatt i tidsskriftet for 1895.

For sine store fortjenester ble Dethloff i 1896 utnevnt til storkors av «Det Gyldne Posthorn».

I 1897 valgtes han inn i styret som nestformann, en stilling som han ble sittende i til han trakk seg tilbake på generalforsamlingen i 1912. Den samme stilling hadde han også i 1922—25. Han var således O.F.K.s nestformann i tilsammen 18½ år, derav 15 år i ett strekk.

Det 3dje nordiske filatelistmøte ble holdt i Kjøbenhavn i 1897. Dethloff møtte som en av klubbens representanter, og holdt foredrag om de norske kronemerker og om dannelsen av en assuranceforening. Begge foredragene er inntatt i tidsskriftet samme år.

Allerede i 1899 tok O.F.K. opp arbeidet med å bringe i stand en katalog over Norges frimerker. Det var selv sagt at Dethloff ble med i den komiteen som i den anledning ble nedsatt. Så seint som i 1905 var komiteen fremdeles i arbeid. Tiden var imidlertid enno ikke moden for tilveiebringelsen av et slikt verk, og noe resultat av arbeidet kom aldri i trykken.

Sveriges Filatelist-Förening feiret i 1901 sitt 15 års jubileum, og Dethloff representerte klubben. Han var også en av klubbens representanter ved det 5te nordiske filatelistmøte i Kjøbenhavn i 1904, hvor han holdt foredrag om eiendomsretten til frimerker på postanvisninger og pakkefølgebrev. Foredraget er inntatt i tidsskriftet samme år.

Da Norge i 1905 skulde utgi nye frimerker, fikk O.F.K. anmodning av statsmyndighetene om å oppnevne et av medlemmene i den komite som staten hadde nedsatt til bedømmelse av konkurranseutkastene. Valget falt ganske naturlig på Henrik Dethloff.

I 1905 ble Dethloff valgt til klubbens bytteforstander, en stilling som han hadde til 1911.

Foruten å skjøtte sine mange verv i O.F.K., deltok Dethloff stadig i diskusjonene både i klubben og på de nordiske filatelistmøter. Han var alltid levende interessert for alt som kunde fremme filatelien og klubben. Og han var alltid saklig. I O.F.K. var han en av de mest nyttede foredragsholdere — om alle mulige emner. Særlig lå de norske frimerker hans hjerte nær, og

arbeidet med disse bragte ham i stadig kontakt med poststyret, som hurtig lærte å sette pris på hans redelige hjelpsomhet og store kunnskaper. Han ble etter hvert så vel anskrevet at han ble poststyrets uoffisielle rådgiver i alle spørsmål som angikk frimerker. Den tillit poststyret hadde til Dethloff ga seg utslag på mange måter. Bl. a. fikk han ved flere anledninger låne prøvetrykk til forevisning i klubben, fikk første hnds meddelelser om alt som kunde ha interesse for filatelistene, og ga disse meddelelser videre på klubbmøtene. Han var en flittig skribent, som det vil gå fram av den oversikt som kommer i tilslutning til denne artikkelserie. De fleste av Dethloffs større artikler bygger på foredrag som han har holdt i O.F.K. eller på de nordiske filatelistmøter. Som forfatter og foredragsholder var han alltid bunnsolid, men nokså tung. Personlig var han en til det ytterste elskverdig og hjelpsom mann, som bare hadde venner.

Den 6. april 1908 fikk klubben et nytt medlem, som kom til å bli dets hittil mest framstående, nemlig dr. Justus Anderssen. Han var født i Oslo den 30. desember 1867, og altså jevgammal med Henrik Dethloff. Men mens den sist nevnte enno ikke hadde fylt 20 år da han kom inn i O.F.K., var dr. Anderssen en moden mann på 41 år. Han hadde tatt realartium på Aars og Voss skole i 1886 — de fleste som kjente ham i seinere år vilde vel heller ha ansett ham for å ha gått den klassiske linje, latinlinjen. Hans latinkunnskaper stammet imidlertid fra de forberedende prøver ved universitet og fra egne studier. Deretter tok han medisinsk embedseksamen i 1893, og slog seg ned i Oslo som praktiserende læge. I årene 1898—1905 var han først assistentlæge og seinere reservelæge ved Sandefjord bad. Her behandlet han omkring århundredskiftet Henrik Ibsen. Ibsen og dr. Anderssen kom svært godt overens — Ibsen var som kjent en nokså vanskelig og utilgjengelig mann. I noen år var dr. Anderssens Ibsens livlæge, men en dag tok det en brå slutt, for dr. Anderssen kom 5 minutter forseint!

Dr. Anderssens medisinske interesser gikk særlig i vitenskapelig retning. Han var ekspert på mikroskopiens område, og i mange år ble særlig vanskelige undersøkelser betrodd ham. Bl. a. benyttet store engelske læger og medisinske institutter ham. Han skrev en rekke avhandlinger i innen- og utenlandske fagtidsskrifter om mikroskopi og farmakologi, og skapte seg etter hvert et meget ansett navn. Hans kunnskaper om gifter var således bl. a. langt mere omfattende enn vanlig for læger. Fra menneskehetens synspunkt sett kan det neppe være tvil om at det var en ulykke når dr. Anderssens interesser i de siste 30 år av hans liv konsentrerte seg om filatelien. Han hadde utvilsomt evnene til å bli en av menneskenes velgjørere på det medisinske område. Personlig vilde han neppe ha underskrevet denne dom, for dertil var han alt for beskjeden, likesom filatelien helt ut tilfredsstillet ham. Han hadde også den lykke at det meste av hans arbeider på dette spesielle felt bragte sikre resultater. Men ingen må tro at det skjedde uten arbeid. Regelmessig arbeid, med fast kontortid og rutinemessig undersøkelse av mere eller mindre syke mennesker, interesserte ikke dr. Anderssen. Men når det gjaldt vitenskapelige, medisinske undersøkelser, eller — seinere — filatelistiske studier, som

Dr. JUSTUS ANDERSSEN
(1919)

krevde en uhyre minutøs nøyaktighet og en uendelig tålmodighet og konsentrasjon, da kunde han arbeide i uke- og månedsvis med ett og samme problem. Hans lægepraksis avtok da også etter hvert, slik at han i sine siste leveår neppe hadde en eneste pasient. Det betød imidlertid intet for ham, for hans personlige økonomiske behov var overordentlig beskjedne. Hans midler var tilstrekkelig til å sikre ham en sorgløs alderdom.

Hvordan dr. Anderssen fant vegen til O.F.K. er ikke ganske klart, men det synes som om han ble bragt inn i klubben av sin bror, J. Anfind Anderssen, som var medlem fra 1904, kjent filatelist og klubbens bibliotekar og bytteforstander i noen år. Dessverre døde han allerede i 1914. Faktum er i alle fall at dr. Anderssen straks fant seg til rette i klubben. Noen filatelistiske interesser av betydning hadde han ikke på den tiden, etter sin families utsagn. Selvsagt hadde han samlet på frimerker han som andre gutter, men filateli var det ikke tale om. I gymnasietiden, og seinere i studietiden, hadde han vist seg i besittelse av ypperlige evner som viseforfatter og -sanger. Han likte fest. Det var vel derfor heller den kameratslige ånd og de festfilatelistiske innslag i klubbens liv som tiltalte ham mest i begynnelsen. Det er i denne forbindelse betegnende at han i 1911 — ved O.F.K.s 25 års jubileum — satt som medlem av festkomiteen. Ved denne leilighet ble det skapt en festfilatelistisk avis, «Krystallen», hvis make klubben ikke har sett hverken før eller siden, og på det området står klubben fremdeles meget høyt. Hovedæren for redaksjonen av denne avisen faller på dr. Anderssen. Visen av «Vikar» til fedrenes minne, som kom fram ved samme anledning, er også av ham. Og festfilatelist forble dr. Anderssen til sine dagers ende. En lang rekke viser fra hans hånd er sunget i årenes løp ved klubbens fester, blant de mere kjente er «Krystallen» i 1916, «Under forbudets tegn» i 1919, og ikke å forglemme: «Hvor bærer det hen?» ved Norsk Filatelistforbunds 2net landsmøte i Oslo i 1934. Visene finnes alle sammen i klubbens publikasjon «Glade

Minder», dels under initialene J. A., dels under pseudonymene «Vikar» og «Bellemann», og dels under fullt navn. Hans festfilatelistiske navn var da også «Justus Bellman Anderssen». Dr. Anderssen var også i mange år forfatter av devisene og levnetsbeskrivelsene i «Vor Kundgjørelsestidende» ved ordenspromosjonene i «Det Gyldne Posthorn». Foruten i 1911 var han også med i festkomiteene i 1916, 1917, 1919 og 1920. Han var full av idéer når det gjaldt å gjøre en fest hyggelig, og noe av ceremoniellet ved ordenspromosjonene skyldes ham. Han tok bl. a. initiativet til utdelingen av våpenskjold til de dekorerte, en idé som dessverre bare ble praktisert en gang, i 1936, og da bare delvis. Den bør tas opp igjen.

Omkring 1910 ble dr. Anderssen en gang spurt om han ikke kunde tenke seg å gå inn i styret i O.F.K. Han svarte at det var helt utenkelig, for han hadde slik redsel for å tale offentlig, at når han reiste seg hadde han ganske glemt hva han skulde si. Dette er jo meget overraskende for alle de som bare kjenner dr. Anderssen fra hans seinere år. For han utviklet seg etter hvert til en av klubbens beste talere. Hans organ var rikt nok ikke særlig velegnet til å tale i større forsamlinger, da stemmen ikke hadde tilstrekkelig klang, men han hadde en blendende stilistisk form. Hans festtaler var uhyre elegante, med en aldri så liten satirisk brodd. Det framherskende var dog humoren. Man merket alltid den akademisk dannede og høyt kultiverte personlighet. I en intimere krets ble han den som man helst hørte på i kraft av hans personlighet. Men han forsøkte aldri å dominere. Han var mesterlig forteller, som kunde holde sine tilhørere trollbundet hvor lenge som helst. Den kjente filatelist Johs. Jellestad, som i årrekker samarbeidet med dr. Anderssen, har en gang sagt om ham, at han var en ildsjel og et ualminnelig sympatisk menneske — en uttalelse som alle vi som kjente ham vil kunne underskrive.

(Forts.)

Dr. Anderssen taler under festsoupeen
ved Norsk Filatelistforbunds 2. landsmøte i 1934.

Junior-SAMLEREN

REDIGERT AV TAGGEMÅLERN

No kommer generalforsamlingene

Februar og mars er generalforsamlingenes tid, så nå gjelder det å holde oss underrettet. Det er av den aller største betydning å få rede på de nye styrenes sammensetning p. g. a. post og andre henvendelser. Det er jo som oftest slik at klubbenes adresser forandres i og med at det velges nye tillitsmenn, så derfor må alle sende oss de nødvendige opplysninger.

Det greieste og riktigste er at Junioravdelingenes adresse er den samme som hovedforeningens. Selv om juniorene kan være flinke til å ordne opp på egenhånd, så skal likevel hovedklubbens formann ha hele oversikten over avdelingens arbeid. Det er jo hovedklubben som har ansvaret for juniorenes arbeid, og den må også ta støytten hvis juniorene gjør noen sprell som kan være skadelige. Altså klubbformenn: Sørg for at juniorenes adresse er den samme som hovedklubbens, og la så dennes formann sende alle skrivelser videre til juniorformannens.

Oslo Filatelist-Klubs Junioravdeling

Begge gruppene har nå holdt sine generalforsamlinger, og det ble denne gangen store omveltninger. I A-gruppen (over 16 år) skulde nesten hele styret opp til artium og frasa seg derfor gjenvalg. Som ny formann valgtes Bjørn Isaksen. Hans adresse er boks 298, Oslo. I følge lovene skal styret utpeke de nødvendige tillitsmenn, og da det enno ikke er gjort, skal vi komme tilbake til styrets sammensetning seinere.

I B-gruppen (under 16 år) ble det også store forandringer, i det nesten hele styret fyller 16 år i løpet av 1945 og derfor må over i A-gruppen. Som ny formann valgtes Paul Jensen, adresse boks 298, Oslo. Viseformann, Ann-Mari Jacobsen, med Stein Halvorsen som underkasserer for Bjørn Kraft Kristiansen som er kasserer for begge grupper. Også for denne gruppen skal vi gi nødvendige oppgaver i neste nummer.

Av årsberetningen framgikk det at O.F.K.s Junioravdeling har hatt det beste arbeidsåret i sin historie. Arbeidet har gått lett fra hånden, og resultatene har da også vist seg tydelig. Medlemmene er blitt meget sikrere og samlingene begynner nå å bli virkelig gode. Den store begivenheten var den store utstillingen som ble holdt på vårparten og hvor juniorene kunde glede seg over nesten 1000 besøkende. Det filatelistiske resultatet av denne utstillingen var meget godt, og klubben fikk også mange nye medlemmer p. g. a. utstillingen. Samarbeidet med Oslo Filatelist-Klub har vært meget godt. På et møte ble det foretatt en innsamling til juniorarbeidet som innbragte ca. 400 kroner, og seinere ble det holdt en auksjon i klubben hvor merker som var gitt av seniorene ble solgt til samme formål. Denne auksjonen innbragte ca. 1500 kr. De gamle styrene med Jan Claussen og Johan Peter Wleügel har all ære av sin ledelse av sine grupper i 1944.

Store planer

Den utstillingen som Oslo Filatelist-Klubs Junioravdeling holdt i fjor har gitt juniorene blod på tann, så nå akter den å holde en utstilling som skal sette fjorårets helt i skyggen. Da det var mange som ikke fikk sett den forrige utstillingen fordi den bare ble holdt åpen en dag, har man besluttet at årets utstilling skal gå over 2 dager. Sannsynligvis vil den bli holdt 22. og 23. april. Pike og guttene arbeider for full kraft med ommontering og teksting av sine samlinger. No venter vi bare på å høre at andre klubber også går i gang med tilsvarende arrangementer. Det er ikke utstillingens størrelse som gjør utslaget, men viljen og interessen.

Litt om programpostene på møtene

Jeg har ofte skrevet om vanskelighetene med å skaffe møteprogram, og det viser seg å være en vanskelighet som de fleste junioravdelinger sliter med. Svært mange junioravdelinger lar medlemmene selv holde foredrag og det er vel og bra, men kan også være meget farlig. Dere må huske på at det skal gode kunnskaper om frimerker til å holde et foredrag, og gjør foredragsholderen en feil, kan det bli skjebnessvangert. Jeg vet om et tilfelle hvor en junior holdt foredrag om montering av frimerkesamlinger, og da jeg seinere fikk anledning til å se hva han kunne selv, forstod jeg straks at hans foredrag ganske sikkert hadde gjort mere skade enn gagn. Og ganske riktig. Jeg besøkte seinere denne junioravdelingen, og det viste seg da at flere av medlemmene hadde gått i gang med å montere etter denne guttens retningslinjer. Og det var så galt som det kunde være. I et annet tilfelle hadde en junioravdeling tillyst foredrag av ett av medlemmene om 20 mm. Hovedforeningens formann som selv var Norges-samler ba heldigvis om å få se manuskriptet, og det viste seg at det vrimlet av feil. Vær derfor meget forsiktig med hva dere snakker om på møtene. Jeg vil ikke dermed ha sagt at juniorene ikke skal holde foredrag på møtene. Tvert i mot. Men det emnet som velges må være slik at det ikke skaper forvirring. Hvis et av medlemmene vil holde foredrag om et bestemt land og vise landets frimerker så er det fint, for opplysningene om landet kan han skaffe seg i en geografi eller annet oppslagsverk, mens frimerkekatalogene gir de fleste opplysningene om merkene, hva de forestiller og hvorfor de er utgitt. Men gi dere ikke i kast med spesialforedrag om landets frimerker for da er straks mulighetene der til å gjøre feil.

Det er dessverre ofte slik at juniorer har lett for å overvurdere seg selv. De tror at de kan alt om frimerker når de har lest litt i tidsskrifter og håndbøker. Men husk alltid på at det er lang veg fram til å bli spesialist. Dere vil nok snart oppdage at jo eldre dere blir jo mindre synes dere at dere kan om verdens frimerker.

Det blir med junioravdelingene som med skolen. Du er der for å lære, ikke for å undervise.

Taggemåler'n.

Til våre svenske abonnenter

Våre svenske abonnenter som no for første gang kommer i forbindelse med vårt tidsskrift vil ganske sikkert bli skuffet over det dårlige papir det er trykt på og den dårlige sverten det er trykt med. Vi tillater oss derfor å gjøre oppmerksom på at dette skyldes de rådende forhold i Norge for øyeblikket. Så snart det går an vil det bli rettet på dette, men i mellomtiden ber vi våre svenske venner om å vise oss overbærenhet.

„Nordisk Filateli“

Som abonnenter på det svenske tidsskrift «Nordisk Filateli» har der tegnet seg det mange-dobbelte av det antall vi kunde ta imot. Vi har derfor sett oss nødsaget til å returnere pengebrev og postanvisninger med påskriften «Nektet mottagelse». Vi beklager at «kvoten» var så liten, men vi har forsøkt å fordele den etter beste skjønn.

Motereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Hamar Filatelistklubb

Ordinær generalforsamling ble holdt mandag 29. januar 1945 under formannen, Gulbrandsens ledelse. Han åpnet med å ønske forsamlingen velkommen, og foreslo så følgende dagsorden som ble vedtatt:

1. Årsberetning.
2. Valg.
3. Regnskap.
4. Eventuelt.

Ad 1. Formannen leste opp årsberetningen som viser at klubben har hatt sitt hittil beste år, og at interessen er stadig stigende.

Ad 2. Cato Gulbrandsen ble enstemmig gjenvalgt som formann. Av de uttredende styremedlemmer nektet Kr. Schøyen gjenvalg, og i hans sted ble valgt Werner Caspersen. Styret består nå av følgende:

Cato Gulbrandsen, formann. Erling Nordrum, nestformann. Ingvald Hanssen, kasserer. Bjørn Østby, sekretær. Werner Caspersen, styremedlem.

For øvrig ble følgende valg foretatt:

2 varamenn til styret: Gunnar Fredhjem og Helge Sætre.

2 revisorer: Øyvind Evensen og Martin Bjørnstad.

Festkomité: Kåre Hansen, Kåre Gåsvatn, Einar Bratvold og Øyvind Evensen.

Bibliotekar: Einar Staff-Gundersen og assistent: Helge Sætre.

Auksjonarius: Erling Nordrum.

Bytteleder: Per Omsted-Kirkeby.

Tillitsmann til junioravdelingen: W. Caspersen.

Ad 3. Formannen ga så ordet til kassereren som ga et overblikk over klubbens økonomi.

Ad 4. Det ble foreslått at juniorens alder nedad blir satt til 12 år, og forslaget ble vedtatt etter endel diskusjon.

Etter forslag fra formannen ble et par av statuttene forandret. Møtegevinsten ble deretter trukket, og en liten utlodning foretatt. Endel skriv ble referert. To nye medlemmer ble opptatt, nemlig:

Per Hanetho, Hamar.

Leif Gulbrandsen, Dal st.

Til slutt holdt formannen en liten tale, hvorefter han hevet møtet. En gikk så over til bytte og salg, bare avbrutt av en hyggelig kaffepause. Til stede var 15 medlemmer.

Drammens Filatelistklubb.

Møte nr. 177, generalforsamling, holdtes i Vestbanegården, fredag den 12. januar 1945. 28 medlemmer og 8 gjester (junioravdelingens styre) var til stede.

Regnskapet for det forløpne år i revidert stand, samt styrets budsjettforslag for 1945 ble vedtatt uten bemerkninger. Kassereren ble meddelt decharge. Frøken Asta Larsen leste opp en utførlig beretning om junioravdelingens arbeid i året 1944.

Valgene fikk følgende utfall:

Formann: Revisjonssjef K. Wilthil (gjenvalgt med akklamasjon).

Kasserer: Inkassosjef Olav Olsen.

Sekretær: Bankassistent Carl Jonas Kierulf.

Styremedlemmer: Frimerkehandler Ragnar Breda Sørensen, tannlege Peter Ek og kontorist Thorleif Mandt.

Tre varamenn til styret: Fru Cissi Storm Nilsen, arbeidsleder H. Chr. Hansen og lærer Gudmund Hovind.

Tilsynsmenn til Junioravdelingen: Bankassistent frøken Asta Larsen og ingeniør H. Sverdrup.

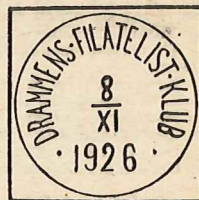
Bytteforstander: Disponent Sven P. Torgersen.

Bibliotekar: Postfullmektig Arnold Andresen.

Revisorer: Postfullmektig Arnold Andresen og reisende Arthur J. Berg.

Dessuten ble oppnevnt et par mer interne komitéer.

C. J. K.

Nordenfjeldske Filatelistforening.

Medlemsmøte nr. 884 ble holdt i Müllers hotell onsdag den 1. november 1944 under ledelse av formannen, bokhandler C. Sparling. 28 medlemmer møtte.

Referatene fra siste medlemsmøte og siste styremøte ble lest av sekretæren, og de ble vedtatt etter at et par mindre rettelser var berikket.

Fra Grimstad Filatelistklubs hyttekomité var mottatt brev med anmodning om å ta del i et loddssalg for kjøp av en tomt med badestrand på Groos. En nummerbok var oversendt sammen med anmodningen.

Skipsreder Abr. Odjell, Minde pr. Bergen, ble av vår forening enstemmig valgt som norsk redaktør av Nordisk Filatelistisk Tidsskrift fra 1. januar 1945.

Student Wilh. K. Støren holdt deretter et kåseri om Middelthonsaken. Han sluttet sitt meget instruktive og interessante kåseri med følgende forslag til resolusjon:

1. Nordenfjeldske Filatelistforening beklager dyot den behandling som Oslo Filatelist-Klub har utsatt herr Bertr. C. Middelthon for.
 2. Vi henstiller til Oslo Filatelist-Klub om i framtiden å overlate behandlingen av spørsmål som angår alle landets filatelister til Norsk Filatelistforbund.
 3. Vi anmoder Norsk Filatelistforbund om å gjøre samtlige klubber tilsluttet Forbundet samt Nordisk Filatelistforbund bekjent med denne resolusjon.
- Størens kåseri ble mottatt med sterkt bifall, og formannen takket for utredningen, men uttalte at til herr Størens forslag til resolusjon kan styret ikke være enig. Deretter ble det en meget livlig diskusjon, hvorefter man gikk over til avstemning. Ved denne fikk Størens forslag 22 stemmer, mens 5 stemte imot.

Etter dette resultat av avstemningen stilte formannen og nestformannen sine plasser til disposisjon. Kløpmann Sverre Øyen henstilte til styret at en gjenpart av den vedtatte resolusjon også sendes herr Bertr. C. Middelthon. Advokat Perleff satte fram forslag om at styret blir stående og henstilte til forsamlingen å gi styret ubetinget tilslutning. Dette ble gitt enstemmig.

Til slutt var det en mindre auksjon, hvorefter møtet ble hevet.

Ernst Bach.

Sandnes Filatelistklubb.

Generalforsamlingen ble avholdt 18. januar 1945. Til stede 20 medlemmer.

Generalforsamlingen ble åpnet kl. 20,30 av viseformannen da formannen var syk.

Som dirigent av forsamlingen var av styret utnevnt Arne Thorsen. Formannen Lars Vølstad hadde nektet gjenvalg, og det nye styre fikk følgende sammensetning:

Formann: Hans Pettersen.

Viseformann: Kornelius Bjelland.

Sekretær: Jan Pettersen.

Kasserer: Arne Thorsen (gjenvalg).

Visesekretær: Olav Bjelland.

Varamenn: Lars Vølstad og Alfred Gilbertson (ny).

Den nye formann reiste seg og sa noen ord. Han nevnte bl. a. at han håpet på et godt samarbeid av såvel styret som det enkelte medlem. Han nevnte også et forslag til

program, som var kommet fra et av klubbens medlemmer Olav Bjelland. Det besto i at enhver av klubbens medlemmer i tur og orden skulde holde et 5 minutters kåseri over en filatelistisk opplevelse.

Til neste kommende møte skulde Bjelland holde det første kåseri.

Kassereren la så fram revidert regnskap for 1944. Det viste et overskudd av kr. 600,30.

Bytteforstanderen la også sitt regnskap fram. Det viste en nettofortjeneste for klubben på kr. 65,75.

Det ble så en pause.

Generalforsamlingen sluttet kl. 22,10. Jan Pettersen.

Åsgårdstrand Filatelistklubb

arrangerte tirsdag den 16. januar fellesmøte med Sandefjord Filatelistklubb og Tønsberg Filatelistklubb på Hotell Royal i Tønsberg kl. 19 under ledelse av formannen E. C. Hannevig.

Formannen ønsket velkommen til dette første fellesmøte og uttalte at det bør bli et fast årlig arrangement. Ordet ble deretter gitt til Løkeberg som kåserte om posthistorie fram til postreformen i 1840. Taleren fortalte i korte trekk om postforholdene i Europa fra det 16. århundre og framover, kom inn på portotakstene og deres forenkling, frimerkets forløpere, o. s. v. Han brakte tilhørerne mere på et felt som for de fleste var lite kjent. Kåseriet innbrakte livlig applaus.

Deretter innledet formannen til diskusjon om det framstatte forslag om dannelse av Vestfold krets.

Hannevig mente at det skulde være muligheter for dannelse av klubber i Horten, Larvik og kanskje også Holmestrand. Heri lå en oppgave for kretsen, å søke å få dannet klubber i de øvrige Vestfoldbyer. Han framholdt at det var forkjørt å gå den motsatte vegen — å vente på klubbens oppståen før kretsen dannes.

Et savn som for tiden gjør seg gjeldende — mangel på kåserier, foredrag og annen filatelistisk underholdning — burde kretsen ha til oppgave å søke lettet.

Det referertes et brev fra formannen i Tønsberg Filatelistklubb, herr Eug. Hanssen, som var forhindret fra å møte. Hanssen vilde bekrefte at spørsmålet hadde vært styrebehandlet i Tønsberg Filatelistklubb for over 1 år siden, men hevdet som sin oppfatning at det først vil bli aktuelt å danne kretsen når klubbene i Horten og Larvik er opprettet. For øvrig mente Hanssen at samarbeidet mellom de 3 noværende klubber i Vestfold var så godt at det ikke var behov for en særlig krets, men vil gjerne være med på å ta opp saken seinere.

Løkeberg fant det naturlig at man i filatelen som i andre grener, f. eks. idrett o. l., gjør bruk av kretssammenslutninger som et ledd i organisasjonen.

Skavang erklærte seg enig med Hanssen. Han advarte mot stor optimisme, da man må gjøre regning med et tilbakeslag i den velldige interesse som filatelen har lagt beslag på.

Bye var av den oppfatning at Skavang var altfor ung til å være en så stor pessimist. Han mente at man skulde smi mens jernet var varmt, så man stod rustet når tilbakeslaget kom.

Løkeberg gjorde oppmerksom på at dette møtet intet mandat hadde til å ta noen for klubbene bindende bestemmelse i noen retning, men foreslo at de tilstedeværende oppnevnte en komité til å komme med en redegjørelse og forslag som blir å framlegge for de respektive klubber. Han spurte hvordan Sandefjord Filatelist-Klubb så på saken.

Formannen i Sandefjord Filatelist-Klubb, Ragnar Støken, var enig i Hanssens standpunkt, at tiden ikke var moden for dannelse av kretsen, og mente at saken skulde stilles i bero foreløpig.

Nilsson og Storm, Sandefjord, var ikke enige med sin formann, men vilde støtte forslaget om dannelsen.

Det ble besluttet enstemmig å nedsette en arbeidskomité. Nilsson foreslo de respektive klubbers formenn som medlemmer i komitéen.

Bye var sikker på at saken i så fall vilde avgå ved en stille død, all den stund formennene i Sandefjord og Tønsberg var stemt for skrinleggelse.

Foreslått og valgt ble da følgende: Løkeberg, Skavang, Nilsson, Storm og Hannevig.

Ordet ble deretter gitt til Bye som ga en morsom skildring av sitt liv som frimerkesamler. Memoarene var spekket med pussige episoder som fikk lattermuskulaturen til å tre i livlig virksomhet.

Det etterfølgende lotteri måtte avvikles i all hast på grunn av flyalarm kl. 21,20.

Annonsemanuskripter

må være forretningsføreren, adr. Nytorget 5, Oslo, ihende seinest 7. i hver måned.

Medlems-annonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petittlinjer for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Sverige. — 12 øre våpen og andre verdier av samme utgave med «Strålestempler og tydelige stedsnavn» kjøpes, eventuelt byttes. God pris.

Ulrik Kirkedam, Arendal.

Ønsker å kjøpe norsk førstedagsbrev nr. 3 og en komplett serie AFA nr. 2—22 fra Slovakia.

Ingeniør Kjeld W. Eriksen, Strømmen.

Ønsker tilbud på kvartslampe. Er også kjøper av flypostmerker fra hele verden, samt Siegers flypostkatalog. — Kan byttes med frimerker om ønskes.

Einar Øiseth, Vidarsgt. 18, Oslo. Tlf. 64 520.

Kjøper nr. 56 og massevare stolpeskrift og antikva.

Ingeniør H. Bugge, Drammen.

Luftpostmerker samt bedre merker fra Skandinavia ønskes kjøpt. Tilbud sendes

Ulf Johansen, Brugt. 1 III, Oslo.

En del bedre Skandinaviske etc. postfærge, luftpost, røde kors, jub.merker selges eller byttes i norske merker, førstedagsbrev etc. Skriftl. henv.

Odd Jansen, Asbjørnsensgt. 1, oppg. D I, Oslo.

Følgende ubrukte merker kjøpes. Nk. 1944: Nr. 1, 7, 9, 12, 15, 18, 22, 25—44, 46—58, 59—85, 88—91, 93—95, 110—113, 120, 122, 126, 146, 150, 156, 157, 159, 163—169, 214—216. Portomerker: Nr. 13, 16, 17. Tjenestemerker: Nr. 10, 11, 12, 14, 17, 18. Returmerker: Nr. 1, 2. — Tilbud med pris sendes

Distriktslæge Dietrichson, Bodø.

Jeg kjøper følgende norske frimerker på helt brev eller konvolutt: T-merker, portomerker, kronemerker samt alle øremerker før 1909 — også 10 øres. Tilbud med pris til

Advokat Kristian Fasting, Kristiansund N.

Jeg kjøper ubrukte helsaker fra hele verden til min helsaksamling. Praktisk talt alt har interesse. Betaler meget godt.

Arent Schøning, Ullernchausséen 15, Smestad pr. Oslo. Telefon 59 801.

Prøvetrykk 4 skilling nr. 19

på litografert kartong tilsalgs. Omtalt i N.F.T.

særtrykk nr. 2, side 25 II. Tilbud sendes dette blads eksp. under bill. mrk. «Stor sjeldenhet».

Kjøper følgende helark: Nr. 22b, 48b, 50b, 67, 73, 76, 85a, 86b, 92a, 102a, 107, 110 II a, 110 II b, 111, 112, 113, 168a, samt 96, 99, 100, 103, 104, 105, 109, 117 på gullig papir. Tj.m. nr. 6b, 12, 17. Return. 1 og 2. (Nk. 45.) Tilbud i dette blads eksp. mrk. «Helarksamling».